

Савремени српски превод

Language: српски (Serbian)

Provided by: Bible League International.

Copyright and Permission to Copy

Taken from the Serbian Easy-to-Read Version © 2015 by Bible League International.

PDF generated on 2017-08-22 from source files dated 2017-08-22.

09f044ac-4a6a-56aa-82a9-0316ff065729

ISBN: 978-1-5313-1306-7

Еванђеље по

Матеју

Родослов Исуса Христа

(Лк 3,23-38)

1 Родослов Исуса Христа, сина Давидовог, сина Авраамовог:

² Аврааму се родио Исаак, Исааку се родио Јаков, Јакову су се родили Јуда и његова браћа.

³ Јуди је Тамара родила Фареса и Зару.

Фаресу се родио Есром, Есрому се родио Арам.

⁴ Араму се родио Аминадав, Аминадаву се родио Наасон, Наасону се родио Салмон.

⁵ Салмону је Рахава родила Вооза, Воозу је Рута родила Јовида, Јовиду се родио Јесеј.

⁶ Јесеју се родио цар Давид. Давиду је Уријина жена родила Соломона.

⁷ Соломону се родио Ровоам, Ровоаму се родио Авија, Авији се родио Асаф.

⁸ Асафу се родио Јосафат, Јосафату се родио Јорам, Јораму се родио Озија.

⁹ Озији се родио Јоатам, Јоатаму се родио Ахаз, Ахазу се родио Езекија.

¹⁰ Езекији се родио Манасија, Манасији се родио Амос, Амосу се родио Јосија.

¹¹ Јосији су се родили Јехонија* и његова браћа у време изгнанства у Вавилон.

¹² После изгнанства у Вавилон, Јехонији се родио Салатиил, Салатиилу се родио Зоровавел.

¹³ Зоровавелу се родио Авијуд, Авијуду се родио Елијаким, Елијакиму се родио Азор.

¹⁴ Азору се родио Садок, Садоку се родио Ахим, Ахиму се родио Елијуд.

¹⁵ Елијуду се родио Елеазар, Елеазару се родио Матан, Матану се родио Јаков.

¹⁶ Јакову се родио Јосиф, муж Марије која је родила Исуса званог Христос.

¹⁷ У свему, дакле, од Авраама до Давида четрнаест поколења, од Давида до изгнанства у Вавилон четрнаест поколења, и од изгнанства у Вавилон до Христа четрнаест поколења.

Рођење Исуса Христа

(Лк 2,1-7)

¹⁸ А рођење Исуса Христа било је овако: Његова мајка Марија била је верена са Јосифом, али пре него што су се венчали, показа се да је зачела од Светога Духа. ¹⁹ Њен муж Јосиф, пошто је био праведан човек, није хтео да је извргне срамоти, па одлучи да је тајно напусти.

²⁰ Али, док је он још о томе размишљао, у сну му се појави Господњи анђео и рече: »Јосифе, сине Давидов, не бој се да узмеш Марију за жену, јер је оно што је у њој зачето од Светога Духа. ²¹ Родиће сина, а ти ћеш му дати име Исус[†], јер ће он свој народ спасти од греха.«

***1:11 Јехонија** То јест: Јоахин; исто и у 12. стиху.

†**1:21 Исус** Исус је грчки облик јеврејског имена Јехошуа, које значи »Јахве (ГОСПОД) спасава«.

²² Све се то догодило да се испуни оно што је Господ рекао преко пророка:

²³ »Ево, девица ће зачети и родити сина,

и даће му име Емануил«

– што значи »Бог је с нама«. *

²⁴ Када се Јосиф пробудио из сна, учини како му је Господњи анђео заповедио и узе Марију да му буде жена, ²⁵ али није с њом спавао док није родила сина, коме даде име Исус.

Поклоњење мудраца

2 Када се Исус родио у Витлејему, у Јудеји, за време владавине цара Ирода, дођоше неки мудраци са истока у Јерусалим ² и упиташе: »Где је новорођени цар Јудеја? Видели смо његову звезду како излази[†], па смо дошли да му се поклонимо.«

³ Када је цар Ирод то чуо, веома се узнемири – а с њим и сав Јерусалим – ⁴ па он окупи све првосвештенике и учитеље закона и упита их где Христос треба да се роди.

⁵ »У Витлејему, у Јудеји«, рекоше му они, »јер је пророк овако написао:

⁶ »А ти Витлејеме, у земљи Јудиној, нипошто ниси најмањи међу јудејским кнежевинама,

јер ће из тебе изаћи владар који ће бити пастир мога народа, Израела.«[‡]

⁷ Тада Ирод тајно позва к себи оне мудраце и од њих сазна тачно време када се звезда појавила.

⁸ Онда их посла у Витлејем, рекавши: »Идите и помно се распитајте о детету. А кад га нађете,

јавите ми, да и ја одем да му се поклоним.«

⁹ Они саслушаше цара и одоше. А звезда коју су видели како излази ишла је пред њима док није стала изнад места где је било дете.

¹⁰ Када су видели звезду, веома се обрадоваше. ¹¹ Уђоше у кућу и угледаше дете с његовом мајком Маријом, па падоше ничице и поклонилише му се. Онда отворише своје ковчеге и принеше му дарове: злато, тамјан и смирну. ¹² А пошто су у сну били упозорени да се не враћају Ироду, они се другим путем вратише у своју земљу.

Бекство у Египат

¹³ Када су они отишли, Јосифу се у сну појави Господњи анђео и рече му: »Спреми се, узми дете и његову мајку и бежи у Египат. Тамо остани док ти не кажем, јер ће Ирод тражити дете да га убије.«

¹⁴ И Јосиф се спреми, па ноћу узе дете и његову мајку и крену у Египат, ¹⁵ где остаде све до Иродове смрти – да се испуни оно што је Господ рекао преко пророка:

»Из Египта позвах свога сина.«[¶]

Покољ нејачи

¹⁶ Када је видео да су га мудраци преварили, Ирод се веома разбесне, па нареди да се у Витлејему и околини побију сва мушка деца од две године и млађа, према времену које је сазнао од мудраца. ¹⁷ Тада се испунило оно што је речено преко пророка Јеремије:

¹⁸ »У Рами се чује глас,

* 1:23 Ис 7,14; 8,10

† 2:2 како излази Или: на истоку; исто и у 9. стиху.

‡ 2:6 Мих 5,2

¶ 2:15 Ос 11,1

плач и кукњава велика.
Рахиља оплакује своју децу
и неће да се утеши,
јер их више нема.*

Повратак из Египта

¹⁹ Када је Ирод умро, у Египту се Јосифу у сну појави Господњи анђео ²⁰ и рече: »Спреси се, узми дете и његову мајку, па иди у Израел, јер су умрли они који су детету хтели да одузму живот.«

²¹ И Јосиф се спреси, узне дете и његову мајку и оде у Израел. ²² Али, када је чуо да у Јудеји, место свога оца Ирода, влада Архелај, плашио се да онамо оде. Упозорен у сну, крену у галилејску област, ²³ а када је стигао, настани се у граду који се зове Назарет. Тако се испунило оно што је речено преко пророка: »Зваће се Назарећанин.«

Јован Крститељ припрема пут

(Мк 1,1-8; Лк 3,1-9, 15-17; Јн 1,19-28)

3 Тих дана дође Јован Крститељ. Проповедао је у јудејској пустињи, ² говорећи: »Покајте се, јер се приближило Царство небеско!«

³ А Јован је онај о коме је говорио пророк Исаија када је рекао:

»Глас онога који виче у пустињи:
,Припремите пут Господњи,
поравнајте му стазе!«[†]

⁴ Јованова одећа била је од камиље длаке, а око бокова је носио кожни појас. Храна су му били скакавци и дивљи мед. ⁵ К њему су долазили људи из Јерусалима, целе Јудеје и свих крајева око реке Јордан ⁶ и

признавали[‡] своје грехе, а он их је крштавао у реци Јордан.

⁷ Када је Јован видео да многи фарисеји и садужеји долазе да се крсте, рече им: »Змијски породе! Ко вас је упозорио да избегнете гнев који предстоји? ⁸ Донесите плод достојан покајања ⁹ и не помишљајте да говорите међу собом: ,Имамо оца Авраама‘ јер, кажем вам: Бог може од овог камења да подигне децу Аврааму. ¹⁰ Секира је већ положена на корен дрвећа и биће посечено и бачено у вагру свако дрво које не доноси добар плод.

¹¹ »Ја вас крштавам водом[¶], за покајање. Али за мном долази моћнији од мене – ја нисам достојан ни обућу да му понесем. Он ће вас крстити Светим Духом и огњем. ¹² У руци му је вејача и он ће очистити своје гумно и скупити своју пшеницу у амбар, а плеву ће спалити неугасивим огњем.«

Исусово крштење

(Мк 1,9-11; Лк 3,21-22)

¹³ Тада Исус дође из Галилеје на реку Јордан да га Јован крсти.

¹⁴ А Јован хтеде да га одврати говорећи: »Ти треба мене да крстиш, а ти долазиш к мени!«

¹⁵ »Пусти сада«, одговори му Исус, »јер тако треба да испунимо сву праведност.«

И Јован га пусти.

¹⁶ Када се крстио, Исус одмах изађе из воде, а небеса се отворише и он виде Божијег Духа како силази као голуб и спушта се на њега.

*2:18 Јер 31,15

†3:3 Ис 40,3

‡3:6 признавали Или: исповедали.

¶3:11 водом Или: у води.

¹⁷ А глас са неба рече: »Ово је мој љубљени Син, који је по мојој вољи!«

Ђаво искушава Исуса

(Мк 1,12-13; Лк 4,1-13)

4 Онда Дух одведе Исуса у пустињу да га ђаво искуша. ²Пошто је постои четрдесет дана и ноћи, најзад огладне.

³ А Кушач му приђе и рече: »Ако си Син Божији, реци да ово камење постане хлеб.«

⁴ »Записано је«, одговори му Исус, »Човек не живи само од хлеба, него и од сваке речи која излази из Божијих уста.«^{*}

⁵ Онда га ђаво поведе у Свети град[†], постави га на врх Храма, ⁶ па му рече: »Ако си Син Божији, баци се доле. Јер, записано је:

„Наредиће својим анђелима за тебе, и они ће те носити на рукама да ногом не заплеш за камен.“[‡]

⁷ »И ово је записано«, одговори му Исус, »Не искушавај Господа, свога Бога.«[¶]

⁸ Затим га ђаво поведе на веома високу гору и показа му сва царства света и њихов сјај, ⁹ па му рече: »Све ћу ти ово дати ако паднеш ничице и поклониш ми се.«

¹⁰ А Исус му рече: »Одлази, Сатано! Јер, записано је: „Клањај се Господу, своме Богу, и њему јединоме служи.“[§]

¹¹ Тада га ђаво остави, а анђели приђоше, па су му служили.

Исус почиње да проповеда

(Мк 1,14-15; Лк 4,14-15)

¹² Када је чуо да је Јован бачен у тамницу, Исус се врати у Галилеју.

¹³ Напусти Назарет, па оде и настани се у Кафарнауму, поред мора, на Завулоновом и Нефталимовом подручју ¹⁴ – да се испуни оно што је речено преко пророка Исаије:

¹⁵ »Земља Завулонова и земља Нефталимова, уз пут према мору, с оне стране Јордана,

Галилеја незнабожачка –

¹⁶ народ који живи у тами виде светлост велику

и онима који живе у земљи сенке смрти

светлост засја.«^{**}

¹⁷ Отада Исус поче да проповеда и да говори: »Покајте се, јер се приближило Царство небеско.«

Први ученици

(Мк 1,16-20; Лк 5,1-11)

¹⁸ Док је ишао поред Галилејског мора, виде два брата – Симона, званог Петар, и његовог брата Андреју – како бацају мрежу у море, јер су били рибари, ¹⁹ па им рече: »Пођите за мном и учинићу вас рибарима људи.«

²⁰ И они одмах оставише мреже и пођоше за њим.

²¹ Исус онда пође даље и виде друга два брата – Јакова Зеведејевог и његовог брата Јована – како у чамцу крпе своје мреже са својим оцем Зеведејем. Он их позва ²² и они одмах

*4:4 5. Мојс 8,3

†4:5 *Свети град* То јест: Јерусалим.

‡4:6 Пс 91,11-12

¶4:7 5. Мојс 6,16

§4:10 5. Мојс 6,13

**4:16 Ис 9,1-2

оставише чамац и свога оца и пођоше за њим.

Исус лечи болесне

(Лк 6,17-19)

²³ Исус је ишао по целој Галилеји и учио народ у тамошњим синагогама, проповедајући еванђеље о Царству и лечећи сваку болест и слабост у народу. ²⁴ Глас о њему прошири се по целој Сирији, па су му доносили све који су боловали од разних болести и мучили се, опседнуте демонима, месечаре и одузете, и он их излечи. ²⁵ И за њим пође силан народ из Галилеје, Декапоља, Јерусалима, Јудеје и с оне стране реке Јордан.

Благослови

(Лк 6,20-23)

5 Када је видео народ, Исус се попе на гору, па седе. Његови ученици му приђоше, ² а он поче да их учи, говорећи:

³ »Благо сиромашнима духом, јер њихово је Царство небеско.

⁴ Благо жалоснима, јер они ће се утешити.

⁵ Благо кроткима, јер они ће наследити земљу.

⁶ Благо гладнима и жеднима праведности, јер они ће се наситити.

⁷ Благо милосрднима, јер њима ће бити исказано милосрђе.

⁸ Благо онима чиста срца, јер они ће гледати Бога.

⁹ Благо миротворцима, јер они ће се звати Божији синови.

¹⁰ Благо прогоњенима због праведности, јер њихово је Царство небеско.

¹¹ »Благо вама кад вас због мене вређају и прогоне и набеђују за свако

зло. ¹² Радујте се и кличите, јер је велика ваша награда на небесима. Тако су прогонили и пророке који су били пре вас.«

Со земље и светлост света

(Мк 9,50; Лк 14,34-35)

¹³ »Ви сте со земље. Али, ако со обљутави, чиме она да се посולי? Не вреди више ни за шта, него само да се избаци напоље и да је људи изгазе.

¹⁴ »Ви сте светлост света. Не може се сакрити град који лежи на гори, ¹⁵ нити се светиљка пали да се стави под посуду, него на свећњак, па светли свима у кући. ¹⁶ Нека тако ваша светлост светли пред људима, да виде ваша добра дела и да славе вашег Оца, који је на небесима.«

Испуњење Закона

¹⁷ »Немојте да мислите да сам дошао да укинем Закон или Пророке. Нисам дошао да их укинем, него да их испуним. ¹⁸ Истину вам кажем: док небо и земља не нестану, неће нестати ниједно словце* ни цртица из Закона док се све не догоди. ¹⁹ Ко, дакле, прекрши и најмању од тих заповести – и друге учи да тако чине – зваће се најмањи у Царству небеском. А ко их извршава – и друге учи да тако чине – зваће се велик у Царству небеском. ²⁰ Јер, кажем вам: ако ваша праведност не буде већа од праведности учитеља закона и фарисеја, нећете ући у Царство небеско.«

Убиство

²¹ »Чули сте да је речено нашим старима: „Не убиј! Ко убије,

* 5:18 *словце* Дословно: јота.

одговараће пред судом.* 22 А ја вам кажем да ће сваки онај ко се љути на свога брата† одговарати пред судом. И ко год своје брату каже ‚рака‡, одговараће пред Синедрионом. И ко год каже ‚будало‘, одговараће за то у огњу пакла.

23 »Ако, дакле, приносиш дар на жртвеник, па се сетиш да твој брат има нешто против тебе, 24 остави свој дар пред жртвеником, па иди и прво се помири са својим братом, а онда се врати и принеси свој дар.

25 »Брзо се нагоди са својим противником, још док си с њим на путу, да те не преда судији, а судија судском службенику, па те баце у тамницу. 26 Истину ти кажем: нећеш оданде изаћи док не исплатиш и последњу пару^ф.«

Прељуба

27 »Чули сте да је речено: ‚Не чини прељубу!‗[§] 28 А ја вам кажем: ко год појудно погледа жену, већ је у свом срцу с њом учинио прељубу. 29 Ако те, дакле, твоје десно око саблажњава, ископај га и баци, јер је боље да ти пропадне један део тела него да ти цело тело буде бачено у пакао. 30 И ако те твоја десна рука саблажњава, одсеци је и баци, јер је боље да ти пропадне један део тела него да ти цело тело оде у пакао.«

Развод

(Мт 19,9; Мк 10,11-12; Лк 16,18)

31 »Речено је: ‚Ко се разведе од своје жене, нека јој да потврду о разводу.‗^{**}

32 А ја вам кажем: ко се разведе од своје жене – осим због блуда – наводи је да учини прељубу. И ко се ожени разведеном, чини прељубу.«

Заклетва

33 »Чули сте такође да је речено нашим старима: ‚Не крши заклетву, него изврши заклетву дату Господу.‗

34 А ја вам кажем: никад се не заклињите – ни небом, јер оно је Божији престо; 35 ни земљом, јер она је подножје Божијим ногама; ни Јерусалимом, јер он је град великога цара. 36 Не заклињите се ни својом главом, јер ниједну длаку не можете да учините белом или црном. 37 Него, нека ваше ‚да‘ буде ‚да‘ и ваше ‚не‘ – ‚не‘. Све што је више од тога, од Злога долази.«

Освета

(Лк 6,29-30)

38 »Чули сте да је речено: ‚Око за око и зуб за зуб.‗^{††} 39 А ја вам кажем: не супротстављајте се злу. Него, ако те неко удари по десном образу, окрени му и други. 40 И ако неко хоће да се суди с тобом и да ти одузме кошуљу, дај му и огртач. 41 И ако те неко присили да с њим идеш једну миљу^{‡‡}, иди с њим две. 42 Ако неко од тебе

*5:21 2. Мојс 20,13; 5. Мојс 5,17

†5:22 на ... брата У неким рукописима стоји: на свога брата без разлога.

‡5:22 рака Израз презира на арамејском језику.

¶5:26 пару Дословно: кодрант; један кодрант је вредео два лептона, а лептон је био најмањи и најмање вредан новчић.

§5:27 2. Мојс 20,14; 5. Мојс 5,18

**5:31 5. Мојс 24,1

††5:38 2. Мојс 21,24; 3. Мојс 24,20; 5. Мојс 19,21

‡‡5:41 једну миљу Отприлике 1,5 километара.

нешто затражи, дај му, и не окрећи се од онога ко хоће да му позајмиш.»

Љубав према непријатељима

(Лк 6,27-28, 32-36)

⁴³»Чули сте да је речено: „Воли свога ближњег, а мрзи непријатеља.“^{*} ⁴⁴А ја вам кажем: волите своје непријатеље[†] и молите се за оне који вас прогоне, ⁴⁵да budete синови свога Оца, који је на небесима. Он чини да његово сунце излази и злима и добрима и шаље кишу и праведнима и неправеднима. ⁴⁶Јер, ако волите оне који воле вас, каква је ваша награда? Зар то не раде и цариници? ⁴⁷И ако поздрављате само своју браћу, зар чините нешто нарочито? Зар то не раде и незнабошци? ⁴⁸Зато будите савршени као што је ваш небески Отац савршен.«

Давање милостиње

6»Пазите да своја дела праведности не чините пред људима – да вас они виде – јер нећете добити награду од вашег Оца, који је на небесима.

²»Када, дакле, дајеш милостињу, не труби пред собом као што то чине лицемери по синагогама и на улицама, да би их људи хвалили. Истину вам кажем: они су већ добили своју награду. ³Него, када дајеш милостињу, нека твоја лева рука не зна шта чини десна, ⁴да твоје давање буде у тајности, и узвратиће ти твој Отац, који гледа у тајности.«

Молитва

(Лк 11,2-4)

⁵»А кад се молите, не будите као лицемери, који воле да се моле стојећи у синагогама и на раскршћима, да се покажу људима. Истину вам кажем: добили су своју награду. ⁶Него, кад се молиш, уђи у своју собу, затвори врата и моли се своме Оцу, који је у тајности, и узвратиће ти твој Отац, који гледа у тајности.

⁷»Кад се молите, не брбљајте као незнабошци, јер они мисле да ће због много речи бити услышени. ⁸Не будите, дакле, као они, јер ваш Отац зна шта вам је потребно и пре него што га замолите.

⁹»Овако се, дакле, молите: „Оче наш који си на небесима, нека је свето име твоје, ¹⁰нека дође Царство твоје, нека буде воља твоја, како на небу, тако и на земљи.

¹¹Хлеб наш насушни дај нам данас

¹²и опрости нам дугове наше као што смо и ми опростили дужницима својим.

¹³И не уведи нас у искушење, него нас избави од Злога[‡].«

¹⁴Јер, ако људима опростите њихове грешке, онда ће и вама опростити ваш небески Отац. ¹⁵Али, ако ви не опростите људима, онда ни ваш Отац неће опростити ваше грешке.«

Пост

¹⁶»Када постите, не будите намргођени као лицемери, јер они изобличују своја лица, да људима

*5:43 3. Мојс 19,18

†5:44 *непријатеље* У неким касним рукописима стоји: непријатеље, благосиљајте оне који вас проклињу, чините добро онима који вас мрзе.

‡6:13 *од Злога* Или: од зла; у неким касним рукописима стоји: Злога, јер твоје је Царство и сила и слава довека. Амин.

покажу да посте. Истину вам кажем: добили су своју награду.¹⁷ Него, када постиш, помажи главу и умиј лице,¹⁸ да људи не примете да постиш, него само твој Отац, који је у скровитости. Тада ће ти узвратити твој Отац, који гледа у скровитости.«

Благо на небу

(Лк 12,33-34)

¹⁹»Не згрћите себи благо на земљи, где мољци и рђа нагрizaју и где лопови проваљују и краду.²⁰ Него, згрћите себи благо на небу, где ни мољцац ни рђа не нагрizaју и где лопови не проваљују и не краду.²¹ Јер, где ти је благо, тамо ће ти бити и срце.«

Светлост и тама тела

(Лк 11,34-36)

²²»Око је светиљка тела. Ако ти је, дакле, око добро, цело тело ће ти бити пуно светлости.²³ Али, ако ти је око рђаво, цело тело ће ти бити пуно таме. Ако је, дакле, светлост која је у теби тама, колика ће то бити тама!«

Бог и богатство

(Лк 16,13)

²⁴»Нико не може да служи двојици господара. Јер, или ће једнога мрзети, а другога волети; или ће једноме бити привржен, а другога презирати. Не можете служити и Богу и богатству*.«

Не брините се

(Лк 12,22-34)

²⁵»Зато вам кажем: не брините се за свој живот – шта ћете јести или шта ћете пити; ни за своје тело – шта ћете обући. Зар живот није

вреднији од хране, а тело од одеће?²⁶ Погледајте птице: не сеју и не жању и не скупљају жито у амбаре, а ипак их ваш небески Отац храни. Зар ви нисте много вреднији од њих?²⁷ Који од вас, бринући се, може свом животу да дода и један једини сат†?

²⁸»И зашто се бринете за одећу? Погледајте како расту пољски љиљани: не раде и не преду.²⁹ А ја вам кажем да ни Соломон у свем свом сјају није био одевен као један од њих.³⁰ Ако, дакле, Бог тако одева пољску траву – која данас јесте, а сутра се баца у ватру – зар неће много више облачити вас, малOVERНИ? ³¹ Не брините се, дакле, и не говорите: „Шта ћемо јести?“ или: „Шта ћемо пити?“ или: „Шта ћемо обући?“³² Јер, све то траже незнабошци. Зна ваш небески Отац да вам је све то потребно.³³ Него, прво тражите његово Царство и његову праведност, и све ово ће вам се додати.³⁴ И не брините се за сутра, јер ће се сутра бринути за себе. Сваки дан има довољно својих невоља.«

Не судите

(Лк 6,37-38, 41-42)

7»Не судите, да се не би судило вама.² Јер, каквим судом судите, таквим ће се и вама судити; и каквом мером мерите, таквом ће се и вама мерити.

³»Зашто гледаш трун у оку свога брата, а не примећујеш брвно у своме оку? ⁴ Како можеш да кажеш своме брату: „Дај да ти извадим трун из ока“, кад је у твом оку брвно? ⁵ Лицемеру! Прво извади брвно из свога ока, па

***6:24 богатству** Дословно: мамону; реч »мамон« на арамејском језику значи »богатство«.

†**6:27 свом ... сат** Или: свом стасу да дода и један једини лакат.

ћеш тек онда добро видети како да извадиш трун из ока свога брата.

⁶»Не дајте псима оно што је свето и не бацајте своје бисере пред свиње, да их не изгазе ногама, па се окрену и растргну вас.«

Молите, тражите, куцајте

(Лк 11,9-13)

⁷»Молите – и даће вам се; тражите – и наћи ћете; куцајте – и отвориће вам се. ⁸Јер, ко год моли, добија; и ко тражи, налази; и отвориће се ономе ко куца.

⁹»Који би од вас своме сину, кад га замоли да му да хлеба, дао камен?

¹⁰Или му, кад га замоли да му да рибу, дао змију? ¹¹Па ако ви, иако сте зли, знате како да дајете добре дарове својој деци, колико ће више ваш Отац, који је на небесима, дати добрих дарова онима који га замоле.

¹²Све, дакле, што желите да људи чине вама, чините и ви њима, јер то је Закон и Пророци.«

Уска и широка врата

(Лк 13,24)

¹³»Уђите кроз уска врата. Јер, широка су врата и простран пут који води у пропаст, и много је оних који кроз њих улазе. ¹⁴О, како су уска врата и тесан пут који води у живот, и мало је оних који га налазе.«

Дрво и његови плодови

(Лк 6,43-44)

¹⁵»Чувајте се лажних пророка. Они к вама долазе у овчијем руху, а изнутра су грабежљиви вуци. ¹⁶Препознаћете их по њиховим плодовима. Зар се грожђе бере са трна или смокве са чичка? ¹⁷Исто тако, свако добро дрво доноси добре плодове, а рђаво дрво доноси рђаве плодове. ¹⁸Добро дрво не може

донети рђаве плодове, ни рђаво дрво добре плодове. ¹⁹Свако дрво које не доноси добре плодове, одсеца се и баца у ватру. ²⁰Дакле, препознаћете их по њиховим плодовима.«

Никад вас нисам познавао

(Лк 13,25-27)

²¹»Неће сваки који ми говори: ‚Господе, Господе‘, ући у Царство небеско, него онај који извршава вољу мога Оца, који је на небесима. ²²Многи ће ми онога Дана рећи: ‚Господе, Господе, зар нисмо пророковали у твоје име? Зар нисмо истеривали демоне у твоје име? И зар нисмо у твоје име чинили многа чуда?‘ ²³Тада ћу им отворено рећи: ‚Никад вас нисам познавао. Одлазите од мене, ви који чините безакоње!‘«

Два темеља

(Лк 6,47-49)

²⁴»Стога је сваки који слуша моје речи и извршава их сличан мудрому човеку који је своју кућу сазидао на стени. ²⁵Паде киша и наиђе бујица, и ветрови дунуше и обрушише се на ту кућу, али она се не сруши, јер јој је темељ био на стени. ²⁶А сваки који слуша моје речи и не извршава их, сличан је лудом човеку који је своју кућу сазидао на песку. ²⁷Паде киша и наиђе бујица, и ветрови дунуше и сручише се на ту кућу, и она се уз силан тресак сруши.«

²⁸Када је Исус завршио своју беседу, народ се дивео његовом учењу, ²⁹јер их је учио као онај који има власт, а не као њихови учитељи закона.

Очишћење губавца

(Мк 1,40-45; Лк 5,12-16)

8 Када је Исус сишао са горе, за њим пође силан народ.

²Приђе му један губавац, поклони му се и рече: »Госпoде, ако хоћеш, можеш да ме очистиш.«

³А Исус пружи руку, дотаче га и рече: »Хоћу. Буди чист.«

И онај се одмах очисти од своје губе.

⁴Тада му Исус рече: »Пази да ником не причаш, него иди и покажи се свештенику, па принеси дар који је Мојсије одредио – за сведочанство њима.«

Вера римског капетана

(Лк 7,1-10; Јн 4,43-54)

⁵Када је ушао у Кафарнаум, приђе му један капетан и, преклињући га, ⁶рече: »Господару, код куће ми лежи слуга, одузет је и страшно се мучи.«

⁷А Исус му рече: »Доћи ћу да га излечим.«

⁸»Господару«, одговори му капетан, »нисам достојан да уђеш под мој кров. Него, само реци реч и мој слуга ће оздравити. ⁹Јер, ја сам човек подређен власти и имам под собом војнике, па кажем једном: ‚Иди!‘ и он оде, а другом: ‚Дођи!‘ и он дође. И свом слуги кажем: ‚Уради!‘ и он уради.«

¹⁰Када је то чуо, Исус му се задиви, па рече својим пратиоцима: »Истину вам кажем: толику веру нисам нашао ни у кога у Израелу. ¹¹А кажем вам и ово: многи ће доћи са истока и са запада и лећи за трпезу са Авраамом, Исааком и Јаковом у Царству небеском, ¹²а синови Царства биће избачени напоље, у таму, где ће бити плач и шкргут зуба.«

¹³Онда рече капетану: »Иди. Нека буде како си веровао.«

И истог часа капетанов слуга оздрави.

Излечење многих

(Мк 1,29-34; Лк 4,38-41)

¹⁴Када је Исус ушао у Петрову кућу, виде његову ташту како лежи у грозници. ¹⁵Он јој дотаче руку и грозница је остави, па она устаде и поче да га служи.

¹⁶Када је пало вече, донеше му многе опседнуте демонима и он речју истера духове и излечи све болесне ¹⁷– да се испуни оно што је речено преко пророка Исаије:

»Он узео наше слабости и понесе наше болести.«*

Цена следбеништва

(Лк 9,57-62)

¹⁸Када је видео народ око себе, Исус заповеди да отплове на другу обалу.

¹⁹А један учитељ закона му приђе и рече: »Учитељу, ићи ћу за тобом куд год будеш ишао.«

²⁰»Лисице имају јазбине и птице имају гнезда«, одговори му Исус, »а Син човечији нема где да спусти главу.«

²¹»Госпoде«, рече му један други ученик, »пусти ме да прво одем да сахраним оца.«

²²А Исус му рече: »Пођи за мном, а мртви нека сахрањују своје мртве.«

Исус стишава олују

(Мк 4,35-41; Лк 8,22-25)

²³Онда Исус уђе у чамац, а за њим пођоше његови ученици. ²⁴На мору настаде жестока олуја – толика да су таласи преливали чамац. А Исус је спавао.

²⁵Ученици му приђоше и пробудише га, говорећи: »Госпoде, спаси нас! Изгибосмо!«

* 8:17 Ис 53,4

²⁶»Зашто се плашите, маловерни?«
упита их он.

Онда устаде, запрети ветровима и мору, па настаде велика тишина.

²⁷А људи, задивљени, упиташе: »Ко је овај да му се и ветрови и море покорвају?«

Излечење двојице опседнутих

(Мк 5,1-20; Лк 8,26-39)

²⁸Када је стигао на другу обалу, у гадарински* крај, у сусрет му дођоше двојица опседнутих демонима. Излазили су из гробова, а били су толико напасни да нико није могао да прође тим путем.

²⁹»Шта ми имамо с тобом, Сине Божији?« повикаше они. »Јеси ли овамо дошао да нас пре времена мучиш?«

³⁰А мало даље од њих пасло је велико крдо свиња.

³¹Демони почеше да преклињу Исуса говорећи: »Ако нас истераш, пошаљи нас у оно крдо свиња.«

³²»Идите«, рече им он.

И они изађоше и уђоше у свиње, а цело крдо се сјурни низ падину у море и подави у води. ³³Свињари побегоше и одоше у град, па испричаше све што се догодило, и о опседнутима. ³⁴Тада цео град изађе у сусрет Исусу, па, кад су га видели, почеше да га преклињу да оде из њиховог краја.

Излечење одузетог

(Мк 2,1-12; Лк 5,17-26)

9 Исус уђе у чамац, преплови на другу обалу и стиже у свој град. ²Тада му донеше једног одузетог човека који је лежао на постељи.

Када је видео њихову веру, Исус рече одузетоме: »Само храбро, синко, опраштају ти се греси.«

³Тада неки учитељи закона рекоше у себи: »Овај хули!«

⁴А Исус, пошто је знао шта мисле, рече: »Зашто тако зло мислите? ⁵Шта је лакше? Рећи: ‚Опраштају ти се греси‘, или рећи: ‚Устани и ходај‘? ⁶Али, да знате да Син човечији има власт на земљи да опрашта грехе...«
Онда рече одузетоме: »Устани, узми своју постелу и иди кући.«

⁷И човек устаде и оде кући.

⁸Када је народ то видео, испуни се страхом, па поче да слави Бога што је људима дао такву власт.

Исус позива Матеја

(Мк 2,13-17; Лк 5,27-32)

⁹Одлазећи оданде, Исус виде човека који се звао Матеј како седи на царинарници, па му рече: »Пођи за мном.«

И овај устаде и пође за њим.

¹⁰Док је Исус обедовао у кући, дођоше многи цариници и грешници, па су обедовали с њим и с његовим ученицима.

¹¹Када су фарисеји то видели, упиташе Исусове ученике: »Зашто ваш учитељ једе с цариницима и грешницима?«

¹²А Исус је то чуо, па рече: »Није здравима потребан лекар, већ болеснима. ¹³Него, идите и научите шта значи: ‚Милосрђе хоћу, а не жртве.‘[†] Јер, ја нисам дошао да позовем праведнике, него грешнике.«

*8:28 гадарински У неким рукописима стоји: гергесински; у неким другим: герасински.

†9:13 Ос 6,6

Исуса испитују о посту*(Мк 2,18-22; Лк 5,33-39)*

¹⁴Тада му приђоше Јованови ученици и упиташе га: »Како то да ми и фарисеји постимо, а твоји ученици не посте?«

¹⁵А Исус им рече: »Могу ли сватови да тугују док је младожења с њима? Али, доћи ће време када ће им отети младожењу, и тада ће постити.

¹⁶»Нико не пришива закрпу од сировог сукна на стари огртач, јер би се закрпа отргла од огртача, па би рупа постала још већа. ¹⁷Ни ново вино се не сипа у старе мешине, јер би се мешине поцепале, вино просуло, а мешине пропале. Него, ново вино се сипа у нове мешине, па се обоје сачува.«

Поглаварава кћи и жена која је дотакла Исусов огртач*(Мк 5,21-43; Лк 8,40-56)*

¹⁸Док им је о томе говорио, приђе му један поглавар, поклонил му се и рече: »Кћи ми је управо умрла. Дођи и положи своју руку на њу и она ће оживети.«

¹⁹И Исус устаде и са својим ученицима пође за њим.

²⁰А једна жена, која је дванаест година патила од крварења, приђе Исусу с леђа и дотаче skut његовог огртача, ²¹јер је мислила: »Ако само његов огртач дотакнем, оздравићу.«

²²Исус се окрену и, видевши је, рече: »Само храбро, кћери. Твоја вера те је излечила.«

И жена истог часа оздрави.

²³Када је Исус ушао у поглаварову кућу и видео свираче и ускомешани народ, ²⁴рече: »Склоните се! Јер, девојчица није умрла, него само спава.«

А они су му се подсмевали.

²⁵Пошто су истерали народ из куће, Исус уђе, ухвати девојчицу за руку и она устаде. ²⁶А глас о томе пронесе се по целом том крају.

Излечење двојице слепих

²⁷Док је Исус одлазио оданде, пођоше за њим два слепа човека, вичући: »Смилуј нам се, Сине Давидов!«

²⁸Када је ушао у кућу, они слепи му приђоше, а он их упита: »Верујете ли да ја то могу да учиним?«

А они рекоше: »Да, Господе!«

²⁹Он онда дотаче њихове очи и рече: »Нека вам буде по вашој вери.«

³⁰И они прогледаше.

Тада их Исус строго опомену: »Пазите да нико не сазна за ово.«

³¹Али они одоше и по целом том крају пронеше глас о њему.

Излечење негома

³²Док су они излазили, доведоше му једног немог човека, опседнутог демоном. ³³Када је демон истеран из њега, неми човек проговори.

Народ се задиви и рече: »Никад нешто слично није виђено у Израелу!«

³⁴А фарисеји су говорили: »Он истерује демоне уз помоћ демонског владара!«

Радника је мало

³⁵Исус је ишао по свим градовима и селима и учио народ у тамошњим синагогама, објављујући еванђеље о Царству и лечећи сваку болест и сваку слабост. ³⁶Када је видео народ, сажали се на њих, јер су били измучени и беспомоћни као овце без пастира.

³⁷Тада рече својим ученицима: »Жетва је обилна, али је радника мало. ³⁸Зато молите Господара жетве да пошаље раднике за своју жетву.«

Послање Дванаестице

(Мк 3,13-19; 6,7-13; Лк 6,12-16; 9,1-6)

10 Исус позва к себи својих дванаест ученика и даде им моћ да истерују нечисте духове и да лече сваку болест и сваку слабост.

²А ово су имена дванаестице апостола: прво Симон, звани Петар, и његов брат Андреја; Јаков Зеведејев и његов брат Јован; ³Филип и Вартоломеј; Тома и Матеј цариник; Јаков Алфејев и Тадеј; ⁴Симон Кананеј и Јуда Искариотски, који је издао Исуса.

⁵Исус посла ову дванаестицу, заповедивши им: »Не идите незнабошцима и не улазите ни у један самаријски град, ⁶него радије идите изгубљеним овцама израелског народа. ⁷Идите и проповедајте говорећи: „Приближило се Царство небеско!“ ⁸Болесне лечите, мртве васкрсавајте, губаве чистите, демоне истерујте. Бесплатно сте добили, бесплатно и дајте. ⁹Не носите злато, ни сребро, ни бакар у својим појасевима, ¹⁰ни путну торбу, ни другу кошуљу, ни обућу, ни штап, јер радник заслужује своју храну.

¹¹»И у који год град или село уђете, помно испитајте ко је тамо достојан вашег поверења, па останите код њега све док не одете. ¹²Кад уђете у тај дом, кажите: „Мир с вама.“ ¹³Ако је дом достојан, нека ваш мир остане у њему. А ако није достојан, нека вам се ваш мир врати. ¹⁴Ако вас неко не прими и не саслуша ваше речи, изађите из тог дома или из тог града и отресите прашину са својих ногу. ¹⁵Истину вам кажем: на Дан суда

биће лакше Содоми и Гомори него том граду.«

Наговештај прогона

(Мк 13,9-13; Лк 21,12-17)

¹⁶»Ево, шаљем вас као овце међу вукове. Зато будите лукави као змије, а безазлени као голубови. ¹⁷Чувајте се људи, јер ће вас предавати судовима и батинати у својим синагогама. ¹⁸Због мене ће вас изводити пред намеснике и царе, за сведочанство њима и незнабошцима. ¹⁹А кад вас предају, не брините се како ћете и шта ћете рећи, јер ће вам тога часа бити дато шта да говорите. ²⁰Нећете, наиме, говорити ви, него ће у вама говорити Дух вашег Оца.

²¹»Брат ће брата предавати да га убију, а отац дете. Деца ће се дизати против родитеља и убијати их. ²²И сви ће вас мрзети због мога имена. Али, ко истраје до краја, биће спасен. ²³Кад вас буду прогонили у једном граду, бежите у други. Истину вам кажем: нећете стићи да обиђете све израелске градове пре него што Син човечији дође.

²⁴»Ниједан ученик није изнад свога учитеља, ни слуга изнад свога господара. ²⁵Довољно је ученику да буде као његов учитељ, а служи да буде као његов господар. Ако су домаћина назвали Веелзевулом[†], колико ће више тако звати његове укућане?»

Кога се треба бојати

(Лк 12,2-7)

²⁶»Не бојте их се, дакле, јер нема ништа скривено што се неће открити,

***10:12 Мир с вама** Уобичајени поздрав међу Јеврејима био је »шалом«, то јест »мир«.

†**10:25 Веелзевулом** в. Мт 9,34 и 12,24.

ни тајно што се неће сазнати. ²⁷ Оно што вам говорим у тами, говорите на светлости, и оно што вам се шапуће на ухо, објављујте са кровова. ²⁸ Не бојте се оних што убијају тело, а не могу да убију и душу. Него, више се бојте онога који може да уништи и душу и тело у паклу. ²⁹ Зар се два врапца не продају за један асарион*? А ниједан од њих не пада на земљу без вашег Оца. ³⁰ Па вама је и сва коса на глави избројана. ³¹ Не бојте се, дакле; ви вредите више од много врабаца.«

Признавање Христа пред људима

(Лк 12,8-9)

³² »Ко год мене призна пред људима, признаћу и ја њега пред својим Оцем, који је на небесима. ³³ А ко год се мене одрекне пред људима, и ја ћу се њега одрећи пред својим Оцем, који је на небесима.«

Не мир, него мач

(Лк 12,51-53; 14,26-27)

³⁴ »Немојте да мислите да сам дошао да на земљу донесем мир. Нисам дошао да донесем мир, него мач. ³⁵ Дошао сам да окренем , човека против његовог оца, кћер против мајке, снаху против свекрве.

³⁶ Човеку ће његови укућани бити непријатељи.[†]

³⁷ »Ко оца или мајку воли више него мене, није ме достојан. Ко сина или кћер воли више него мене, није ме достојан. ³⁸ Ко не носи свој крст и не иде за мном, није ме достојан. ³⁹ Ко нађе свој живот, изгубиће га, а ко изгуби свој живот ради мене, наћи ће га.«

Награде

(Мк 9,41)

⁴⁰ »Ко вас прима, мене прима, а ко прима мене, прима Онога који ме је послао. ⁴¹ Ко прима пророка зато што је пророк, добиће пророчку награду, а ко прима праведника зато што је праведан, добиће праведничку награду. ⁴² И ко само чашом хладне воде напоји једнога од ових малих зато што је мој ученик, истину вам кажем: неће изгубити своју награду.«

Исус и Јован Крститељ

(Лк 7,18-35)

11 Када је завршио с давањем упутстава дванаесторици својих ученика, Исус оде оданде да учи народ и да проповеда по галилејским градовима.

² А Јован је у тамници чуо за Христово дела, па посла своје ученике ³ да га упитају: »Јеси ли ти Онај који треба да дође или да чекамо другога?«

⁴ »Идите и обавестите Јована о свему што чујете и видите«, одговори им Исус. ⁵ »Слепи опет виде, хроми ходају, губави се чисте, глуви чују, мртви васкрсавају, а сиромасима се проповеда еванђеље. ⁶ И благо оном ко се о мене не саблазни.«

⁷ Када су они отишли, Исус поче народу да говори о Јовану: »Шта сте хтели да видите кад сте изашли у пустињу? Трску коју љуља ветар? ⁸ Не? Него, шта сте хтели да видите? Човека обученог у лепу одећу? Не, они који носе лепу одећу налазе се по царским палатама. ⁹ Шта сте, дакле, хтели да видите? Пророка? Да, кажем

* **10:29 асарион** је био један од најмањих и најмање вредних новчића.

† **10:36** Мих 7,6

‡ **11:8 лепу** Дословно: меку.

вам: и више него пророка! ¹⁰ То је онај за кога је записано:

„Ево, шаљем свога гласника испред тебе,

који ће пред тобом припремити пут.“^{*}

¹¹ »Истину вам кажем: међу рођенима од жена није се појавио нико већи од Јована Крститеља, а најмањи у Царству небеском већи је од њега. ¹² Од времена Јована Крститеља до сада Царство небеско трпи насиље и насилници га грабе. ¹³ Јер, сви пророци и Закон пророковали су о њему до Јована.

¹⁴ А Јован је – ако хоћете да то прихватите – Илија који је требало да дође. ¹⁵ Ко има уши, нека чује.

¹⁶ »Са чим да упоредим овај нараштај? Сличан је деци која седе на тргу и довикују једна другој:

¹⁷ „Свирали смо вам, али не заиграсте. Нарикали смо, али не закукасте.“

¹⁸ Јер, Јован је дошао и није ни јео ни пио, а они кажу: „Опседнут је демоном.“ ¹⁹ Дошао је Син човечији, који једе и пије, а они кажу: „Види изелице и пијанице, пријатеља цариника и грешника.“ Али мудрост оправдавају њена дела.«

Прекори непокајаним градовима

(Лк 10,13-15)

²⁰ Тада Исус поче да прекорева градове у којима се догодило највише његових чуда што се нису покајали.

²¹ »Тешко теби, Хоразине! Тешко теби, Витсаидо! Јер, да су се у Тиру и Сидону догодила чуда која су се у вама догодила, они би се одавно у кострети и пепелу покајали.

²² Али, кажем вам: на Дан суда биће лакше Тиру и Сидону него вама!

²³ А ти, Кафарнауме, зар ћеш се до

неба уздићи? У Подземље[†] ћеш се суновратити! Јер, да су се у Содоми догодила чуда која су се догодила у теби, остала би до дана данашњег. ²⁴ Али, кажем ти: на Дан суда биће лакше земљи содомској него теби!«

Одмор за уморне

(Лк 10,21-22)

²⁵ У то време Исус рече: »Хвалим те, Оче, Господе неба и земље, што си ово сакрио од мудрих и умних, а открио малој деци. ²⁶ Да, Оче, свидело ти се да тако буде.

²⁷ »Мој Отац ми је све предао, и нико, осим Оца, не познаје Сина. И нико не познаје Оца, само Син и они којима Син хоће да га открије.

²⁸ »Дођите к мени, сви који сте уморни и оптерећени, и ја ћу вас одморити. ²⁹ Узмите мој јарам на себе и учите од мене, јер ја сам кротког и понизног срца, и наћи ћете одмор за своју душу. ³⁰ Јер, мој јарам је благ и моје време је лако.«

Господар суботе

(Мк 2,23-28; Лк 6,1-5)

12 У то време је Исус једне суботе пролазио кроз житна поља. А његови ученици огладнеше, па почеше да кидају класове и да их једу.

² Када су то видели фарисеји, рекоше: »Гледај, твоји ученици чине оно што не сме да се чини у суботу!«

³ Тада им Исус рече: »Зар нисте читали шта је учинио Давид када су он и његови пратиоци огладнели? ⁴ Ушао је у Божији дом и јео свете хлебове, иако ни он ни његови пратиоци нису смели да их једу, него само свештеници. ⁵ Или, зар нисте читали у Закону да суботом и

* 11:10 Мал 3,1

† 11:23 Подземље Дословно: Хад.

свештеници у Храму скврнаве суботу, и нису криви? ⁶ А ја вам кажем: овде је неко већи* од Храма. ⁷ Кад бисте знали шта значи: „Милосрђе хоћу, а не жртве“†, не бисте осуђивали оне који нису криви. ⁸ Јер, Син човечији је господар суботе.«

Излечење човека са осушеном руком

(Мк 3,1-6; Лк 6,6-11)

⁹ Потом оде оданде и уђе у њихову синагогу. ¹⁰ А тамо је био један човек са осушеном руком.

Они упиташе Исуса с намером да га оптуже: »Да ли се суботом сме лечити?«

¹¹ Он им рече: »Који од вас неће ухватити и извадити своју једину овцу ако она у суботу упадне у јаму? ¹² А колико је човек вреднији од овце! Зато се суботом сме чинити добро.«

¹³ Онда рече оном човеку: »Испружи руку.«

И човек је испружи и она му постаде здрава као и друга. ¹⁴ А фарисеји изађоше, па се договорише како да га убију.

Божији изабрани слуга

¹⁵ Али Исус за то сазна, па се склони оданде. За њим пођоше многи и он их све излечи, ¹⁶ опомињући их да не разгласе ко је ¹⁷ – да се испуни оно што је речено преко пророка Исаије: ¹⁸ »Ево мога слуге, кога сам изабрао, љубљенога мога, миљеника моје душе.

На њега ћу ставити свога Духа и он ће народима објавити правду.

¹⁹ Неће се препирати ни викати, нити ће му ко глас чути на улицама.

²⁰ Трску згњечену неће сломити, ни угасити фитиљ који тиња док правду не доведе до победе.

²¹ У његово име народи ће се уздати.«‡

Исус и Веелзевул

(Мк 3,20-30; Лк 11,14-23; 12,10)

²² Онда му донеше једног човека опседнутог демоном, слепог и немог, и он га излечи, па неми човек проговори и прогледа.

²³ Сав народ се задиви, говорећи: »Да ово можда није Син Давидов?«

²⁴ Када су фарисеји то чули, рекоше: »Овај истерује демоне само помоћу Веелзевула, демонског владара!«

²⁵ Али Исус је знао шта мисле, па им рече: »Опустеће свако царство које је против себе подељено и неће опстати ниједан град или дом који је против себе подељен. ²⁶ Па ако Сатана истерује Сатану, онда је он против себе подељен. Како ће, дакле, опстати његово царство? ²⁷ И ако ја истерујем демоне помоћу Веелзевула, помоћу кога их истерују ваши синови? Зато ће вам они бити судије. ²⁸ Али, ако ја демоне истерујем помоћу Божијег Духа, онда вам је дошло Божије царство.

²⁹ »Или, како може неко да уђе у кућу јаког човека и однесе му имовину ако га прво не веже? Тек тада ће моћи да му опљачка кућу.

³⁰ »Ко није са мнош – против мене је. И ко са мнош не скупља – расипа.

³¹ Зато вам кажем: биће опроштен људима сваки грех и вређање, али им неће бити опроштено вређање Духа.

³² И ако неко каже нешто против Сина човечијега, биће му опроштено. Али, ако каже против Светога Духа, неће

* 12:6 неко већи Или: нешто више.

† 12:7 Ос 6,6

‡ 12:21 Ис 42,1-4

му бити опроштено ни на овом свету ни у будућем.»

Дрво и његов плод

(Лк 6,43-45)

³³»Узгајите добро дрво, па ће му и плод бити добар; или, узгајите рђаво дрво, па ће му и плод бити рђав – јер, дрво се познаје по свом плоду. ³⁴Змијски породе! Како можете, кад сте зли, да говорите било шта добро? Јер, уста говоре оно чега је срце препуно. ³⁵Добар човек из добре ризнице износи добро, а зао човек из зле ризнице износи зло. ³⁶Али кажемо вам: људи ће за сваку некорисну реч коју изговоре одговарати на Дан суда. ³⁷Јер, на основу својих речи бићеш оправдан и на основу својих речи осуђен.«

Јонин знак

(Мк 8,11-12; Лк 11,29-32)

³⁸Тада му рекоше неки учитељи закона и фарисеји: »Учитељу, желимо да нам покажеш знак.«

³⁹А он им одговори: »Зао и прељубнички нараштај тражи знак, али никакав знак му неће бити дат, осим знака пророка Јоне. ⁴⁰Јер, као што је Јона три дана и три ноћи био у утроби морске немани, тако ће и Син човечији три дана и три ноћи бити у срцу земље. ⁴¹Нинивљани ће на Суду устати са овим нараштајем и осудити га, јер су се покајали после Јонине проповеди. А овде је неко већи* од Јоне. ⁴²Краљица Југа ће на Суду устати са овим нараштајем и осудити га, јер је с краја земље дошла да чује Соломонову мудрост. А овде је неко већи од Соломона.«

Повратак нечистог духа

(Лк 11,24-26)

⁴³»Када из човека изађе нечист дух, лута безводним местима тражећи починка, али га не налази. ⁴⁴Тада каже: »Вратићу се у кућу из које сам изашао.« И врати се и нађе кућу празну, пометену и сређену. ⁴⁵Онда оде и доведе седам других духова, горих од себе, па уђу и тамо се настане. Тако је на крају том човеку горе него пре. Исто ће бити и са овим злим нараштајем.«

Исусова мајка и браћа

(Мк 3,31-35; Лк 8,19-21)

⁴⁶Док је Исус још говорио народу, његова мајка и браћа стајали су напољу желећи да с њим говоре.

⁴⁷Неко му рече: »Ено твоја мајка и браћа стоје напољу и желе да говоре с тобом.«

⁴⁸А Исус рече ономе који му је то рекао: »Ко је моја мајка и ко су моја браћа?«

⁴⁹Онда показа руком на своје ученике, па рече: »Ево моје мајке и моје браће. ⁵⁰Јер, ко год извршава вољу мога Оца, који је на небесима, тај је мој брат, и сестра, и мајка.«

Прича о сејачу

(Мк 4,1-9; Лк 8,4-8)

13 Тога дана Исус изађе из куће и седе поред мора. ²Око њега се окупи силан народ, па он уђе у чамац и седе, а сав народ је стајао на обали. ³Много тога им рече у причама, говорећи:

»Изашао сејач да сеје. ⁴И док је сејао, нешто семена паде поред пута, и дођоше птице и позобаше га. ⁵Друго паде на каменито тле, где није било

* 12:41 неко већи Или: нешто више; исто и у 42. стиху.

многа земље, и одмах исклија, јер земља није била дубока. ⁶А кад је изашло сунце, изгоре и осуши се, јер није имало корена. ⁷Треће семе паде у трње, а трње нарасте и угуши га. ⁸Четврто семе паде на добро тле и даде плод – стострук, шездесетострук или тридесетострук. ⁹Ко има уши, нека чује.»

Сврха прича

(Мк 4,10-12; Лк 8,9-10)

¹⁰Његови ученици му приђоше и упиташе га: »Зашто им говориш у причама?«

¹¹»Вама је дато да сазнате тајне Царства небеског, а њима није«, одговори им он. ¹²»Јер, ко има, даће му се још и имаће у изобиљу, а ко нема, узеће му се и оно што има. ¹³Зато им говорим у причама, јер они,

иако гледају, не виде,
и иако слушају, не чују и не разумеју.«

¹⁴Тако се на њима испуњава Исаијино пророштво које каже:

„Слушаћете и слушати,
али нећете разумети;
гледаћете и гледати,
али нећете видети.

¹⁵Јер, отврднуло је срце овога народа,
ушима једва чују
и очи су затворили.

Иначе би очима видели,
ушима чули,
срцем разумели и обратили се,
и ја их излечио.«*

¹⁶Али, благо вашим очима што гледају, и благо вашим ушима што слушају. ¹⁷Истину вам кажем: многи пророци и праведници жудели су да виде ово што ви гледате – али нису видели; и да чују оно што ви слушате – али нису чули.»

Објашњење приче о сејачу

(Мк 4,13-20; Лк 8,11-15)

¹⁸»Чујте, дакле, шта значи прича о сејачу: ¹⁹Сваком оном ко чује Реч о Царству, а не разуме је, долази Зли и отима оно што му је посејано у срцу. То је оно семе које је посејано поред пута. ²⁰Семе посејано на каменитом тлу јесте онај ко чује Реч и одмах је с радошћу прихвати. ²¹Али, пошто нема корена у себи, непостојан је, па чим наиђе невоља или прогон због Речи, он се одмах саблазни. ²²Семе посејано у трње јесте онај ко чује Реч, али бриге овога живота и заводљивост богатства угуше Реч, па буде бесплодан. ²³Семе посејано на добром тлу јесте онај ко чује и разуме Реч. Он рађа плод и даје стоструко, шездесетоструко или тридесетоструко.»

Прича о кукољу

²⁴Исприча им и другу причу: »Царство небеско је слично човеку који је посејао добро семе на својој њиви. ²⁵Али, док су људи спавали, дође његов непријатељ, засеја кукољ посред пшенице и оде. ²⁶А када је пшеница израсла и искласала, појави се и кукољ.

²⁷»Слуге одоше власнику, па му рекоше: „Господару, зар ниси посејао добро семе на својој њиви? Откуд онда кукољ?“

²⁸»А он им рече: „Непријатељ је то учинио.“

»„Хоћеш ли да одемо и да га оплевимо?“ упиташе слуге.

²⁹»Не«, одговори он, „да не бисте, плевећи кукољ, заједно с њим ишчупали и пшеницу. ³⁰Пустите нека обоје расте до жетве, а ја ћу

* 13:15 Ис 6,9-10

у време жетве рећи жетеоцима: Прво оплевите кукољ и вежите га у снопове, да се спали, а пшеницу скупите у мој амбар.«

Приче о зрну горушице и квасцу

(Мк 4,30-34; Лк 13,18-21)

³¹ Онда им исприча ову причу: »Царство небеско је слично зрну горушице које је човек узео и посејао на својој њиви. ³² Иако је најмање од свег семења, када израсте, веће је од свег поврћа. Развије се у дрво, па птице долазе и гнезде се у његовим гранама.«

³³ Онда им исприча још једну причу: »Царство небеско је слично квасцу који је жена узела и измешала га са три сате* брашна док све није ускисло.«

³⁴ Све је то Исус народу говорио у причама и без прича им ништа није говорио. ³⁵ Тако се испунило оно што је речено преко пророка:

»Своја уста ћу отворити у причама, објавити оно што је од постанка света сакривено.«†

Објашњење приче о кукољу

³⁶ Тада Исуспусти народ, па уђе у кућу. А ученици му приђоше и рекоше: »Објасни нам причу о кукољу на њиви.«

³⁷ Он им одговори: »Онај који је посејао добро семе је Син човечији, ³⁸ а њива је свет. Добро семе су синови Царства, а кукољ синови Злога. ³⁹ Непријатељ који га је посејао је ђаво. Жетва је крај света, жетеоци анђели. ⁴⁰ Па, као што се кукољ плеви и спаљује, тако ће бити и на крају света. ⁴¹ Син човечији ће послати своје анђеле и оплевити своје Царство

од свих саблазни и од свих који чине безакоње ⁴² и бацити их у ужарену пећ, где ће бити плач и шкргут зуба. ⁴³ Тада ће праведници као сунце засјати у Царству свога Оца. Ко има уши, нека чује.«

Три приче

⁴⁴ »Царство небеско је слично благу сакривеном на њиви: човек га нађе, па га сакрије и радостан оде, прода све што има и купи ту њиву.

⁴⁵ »Царство небеско је слично и трговцу који тражи лепе бисере. ⁴⁶ Када нађе скупочен бисер, оде и прода све што има, па га купи.

⁴⁷ »Царство небеско је слично и мрежи баченој у море у коју се ухватило риба сваке врсте. ⁴⁸ Када се мрежа напуни, извуку је на обалу, па седну и добре рибе скупе у корпе, а лоше баце. ⁴⁹ Тако ће бити и на крају света: доћи ће анђели и одвојити зле од праведних, ⁵⁰ па их бацити у ужарену пећ, где ће бити плач и шкргут зуба.«

Ново и старо благо

⁵¹ »Јесте ли све ово разумели?« упита их.

»Јесмо«, одговорише они.

⁵² А он им рече: »Зато је сваки учитељ закона који је поучен о Царству небеском сличан домаћину који из своје ризнице износи и ново и старо благо.«

Пророк у завичају

(Мк 6,1-6; Лк 4,16-30)

⁵³ Када је Исус испричао ове приче, оде оданде ⁵⁴ и дође у свој завичај.

Учио је народ у тамошњој синагоги, а они су, задивљени,

* 13:33 *три сате* Око 22 литра.

† 13:35 Пс 78,2

говорили: »Одакле овоме ова мудрост и чудотворна моћ? ⁵⁵Зар он није тесарев син? Зар му се мајка не зове Марија, а његова браћа Јаков, Јосиф, Симон и Јуда? ⁵⁶И зар нису све његове сестре с нама? Одакле му онда све ово?«

⁵⁷И саблазнише се о њега.

А Исус им рече: »Пророк је без части само у свом завичају и у свом дому.«

⁵⁸И није, због њиховог неверовања, тамо учинио много чуда.

Смрт Јована Крститеља

(Мк 6,14-29; Лк 9,7-9)

14 У то време тетрарх Ирод чу за Исуса, ²па рече својим службеницима: »То је Јован Крститељ! Устао је из мртвих и зато може да чини ова чуда!«

³Ирод је, наиме, био ухватио Јована, окувао га и бацио у тамницу због Иродијаде, жене свога брата Филипа, ⁴пошто му је Јован говорио: »Не смеш да је имаш.«

⁵Ирод је желео да га убије, али се плашио народа, јер је народ Јована сматрао пророком.

⁶Али, када је био Иродов рођендан, Иродијадина кћи заигра пред гостима. То се Ироду толико свидело ⁷да јој уз заклетву обећа да ће јој дати све што затражи.

⁸А она, по наговору своје мајке, рече: »Дај ми овде на тањиру главу Јована Крститеља.«

⁹Цар се ражалости, али због заклетве и гостију нареди да јој се захтев испуни, ¹⁰па посла људе у тамницу да Јовану одсеку главу. ¹¹Ови онда донеше главу на тањиру и дадоше је девојци, а она је однесе својој мајци. ¹²Потом дођоше Јованови ученици, узеше његово тело

и сахранише га, па одоше и јавише Исусу шта се догодило.

Исус храни пет хиљада људи

(Мк 6,30-44; Лк 9,10-17; Јн 6,1-14)

¹³Када је Исус то чуо, склони се чамцем на једно пусто место, сам. Али народ то дочу и из градова пође за њим пешице. ¹⁴Исус изађе на обалу, па кад виде силан народ, сажали се на њих и излечи њихове болесне.

¹⁵Када је почело да се спушта вече, приђоше му његови ученици и рекоше: »Ово је пусто место, а већ је и касно. Отпусти народ. Нека иду у села и купе себи хране.«

¹⁶Али он им рече: »Не треба да иду. Ви им дајте да једу.«

¹⁷»Немамо овде ништа«, одговорише му они, »осим пет хлебова и две рибе.«

¹⁸»Донесите ми их овамо«, рече он, ¹⁹па заповеди да народ поседа по трави.

Онда узе оних пет хлебова и две рибе, диже поглед ка небу, благослови и изломи хлебове и даде их својим ученицима, а ученици народу. ²⁰И сви су јели и најели се. Преосталих комадића накупише дванаест пуних корпи. ²¹А оних који су јели било је око пет хиљада, не рачунајући жене и децу.

Исус хода по води

(Мк 6,45-52; Јн 6,16-21)

²²Одмах потом Исус заповеди ученицима да уђу у чамац и пред њим оду на другу обалу док он отпусти народ. ²³Пошто је отпустио народ, попе се на гору, сам, да се помоли. Када је пало вече, он је још био тамо, сам. ²⁴А чамац је био већ много стадија* далеко од

*14:24 много стадија Један стадиј износио је око 185 метара.

обале, шибан таласима, јер је дувао противан ветар.

²⁵Око три сата ноћу*, приђе им Исус ходајући по мору. ²⁶Када су га ученици угледали како хода по мору, препадоше се.

»Утвара!« рекоше и од страха почеше да вичу.

²⁷Исус их одмах ослови говорећи: »Само храбро! Ја сам! Не бојте се!«

²⁸»Господе«, рече му Петар, »ако си то ти, заповеди ми да дођем к теби по води.«

²⁹И Исус му рече: »Дођи!«

Петар изађе из чамца и пође ка Исусу ходајући по води.

³⁰Али, када је видео колико је ветар јак, уплаши се и поче да тоне, па повика: »Господе, спаси ме!«

³¹Исус одмах пружи руку и ухвати га, па му рече: »Маловерни човече, зашто си посумњао?«

³²Када су се попели у чамац, ветар утихну, ³³а они у чамцу се поклонили Исусу, говорећи: »Ти си заиста Син Божији!«

Излечење болесних у Генисарету

(Мк 6,53-56)

³⁴Препловивши на другу обалу, пристадоше у Генисарету. ³⁵А када су га мештани препознали, пронеше глас по целој околини, па су му доносили све болесне, ³⁶преклињући га да им допусти да само дотакну скутове његовог огртача. И сви који су их дотакли, оздравише.

Чисто и нечисто

(Мк 7,1-23)

15 Тада из Јерусалима к Исусу дођоше неки фарисеји и учитељи закона и упиташе: ²»Зашто твоји ученици крше предање старешина? Не перу руке пре јела!«

³»А зашто ви кршите Божију заповест због свог предања?« упита Исус њих. ⁴»Јер, Бог је рекао: „Поштуј свога оца и мајку“[†], и: „Ко прокуне оца или мајку, нека се погуби.“[‡] ⁵А ви говорите: „Ко каже оцу или мајци: „Све чиме бих ти могао помоћи, дар је Богу“[†] ⁶– тај не треба да поштује свога оца.“ Тако сте, због свог предања, обеснажили Божију реч. ⁷Лицемери! Исаија је добро о вама пророковао кад је рекао:

⁸„Овај народ ме уснама поштује, а срце му је далеко од мене.

⁹Узалуд ме славе, јер људске заповести као учење шире.“[§]

¹⁰Исус позва к себи народ, па им рече: »Чујте и разумејте: ¹¹човека не чини нечистим оно што у уста улази; него, оно што из уста излази – то човека чини нечистим.«

¹²Тада му приђоше ученици и рекоше: »Знаш ли да су се фарисеји саблазнили кад су чули шта си рекао?«

¹³»Биће из корена ишчупана свака биљка коју није посадио мој небески Отац«, одговори им он. ¹⁴»Пустите их. Они су слепи и вође слепима. А ако слеп води слепога, обојица ће упасти у јаму.«

*14:25 *Око ... ноћу* Дословно: За време четврте ноћне страже.

†15:4 *Поштуј ... мајку* 2. Мојс 20,12; 5. Мојс 5,16

‡15:4 *Ко прокуне ... погуби* 2. Мојс 21,17; 3. Мојс 20,9

†15:5 *дар је Богу* Дословно: корбан; в. Мк 7,11.

§15:9 Ис 29,13

¹⁵ Петар му рече: »Објасни нам ту причу.«

¹⁶ »Зар ни ви још не разумете?«
¹⁷ »Зар не схватате да све што улази у уста, иде у трбух и избацује се из тела? ¹⁸ Али, оно што излази из уста, извире из срца, и то човека чини нечистим. ¹⁹ Јер, из срца извиру зле мисли, убиства, прељубе, блуд, крађе, кривоклетства и увреде. ²⁰ То човека чини нечистим, а не чини га нечистим то што једе неопраних руку.«

Ханаанкина вера

(Мк 7,24-30)

²¹ Онда Исус оде оданде и повуче се у тирски и сидонски крај.

²² А једна Ханаанка из тог краја изађе и повика: »Смилуј ми се, Господе, Сине Давидов! Кћер ми је опсео демон и она се страшно мучи.«

²³ Исус јој ништа не одговори, па му његови ученици приђоше и почеше да га моле: »Отпусти је, јер непрестано виче за нама.«

²⁴ А он им одговори: »Ја сам послан само изгубљеним овцама израелског народа.«

²⁵ Тада жена приђе Исусу и поклони му се, говорећи: »Господе, помози ми!«

²⁶ »Није право«, рече јој он, »да се од деце узме хлеб и баци псима.«

²⁷ »Да, Господек«, рече она, »али и пси једу мрвице које падну са стола њихових господара.«

²⁸ »Велика је твоја вера, жено«, рече јој тада Исус. »Нека буде како желиш.«
 И истог часа њена кћи оздрави.

Излечење многих

²⁹ Исус оде оданде и дође на Галилејско море, а онда се попе на

гору и седе. ³⁰ Дође му силан народ, доносећи са собом хrome, слепе, кљасте, неме и многе друге, па му их положише пред ноге, а он их излечи. ³¹ Народ се задиви видевши да су неми проговорили, кљаста оздравили, хроми проходили и слепи прогледали, па почеше да славе Израеловог Бога.

Исус храни четири хиљаде људи

(Мк 8,1-10)

³² Исус позва к себи своје ученике, па им рече: »Жао ми је народа, јер су већ три дана са мном, а немају шта да једу. Нећу да их отпустим гладне, да не малакшу на путу.«

³³ А ученици га упиташе: »Где у овој пустоши да набавимо довољно хлеба да нахранимо оволики народ?«

³⁴ »Колико хлебова имате«, упита их Исус.

»Седам«, рекоше они, »и неколико рибица.«

³⁵ Тада Исус рече народу да поседа по земљи, ³⁶ узме оних седам хлебова и рибе, па кад је захвалио Богу, изломи их и даде ученицима, а ученици народу. ³⁷ И сви су јели и најели се. Преосталих комадића накупише седам пуних кошара. ³⁸ А оних који су јели било је четири хиљаде, не рачунајући жене и децу.

³⁹ Када је отпустио народ, Исус уђе у чамац и оде у магадански крај.

Јонин знак

(Мк 8,11-13; Лк 12,54-56)

16 Фарисеји и садукееји приђоше Исусу с намером да га искушају, па затражише да им покаже знак са неба.

² Он им одговори: * »Кад падне вече, кажете: „Биће лепо време, јер је небо црвено“; ³ а ујутро: „Данас ће бити невреме, јер је небо црвено и мутно.“⁴ Знате да тумачите изглед неба, а не умете да протумачите знаке времена.⁴ Зао и прељубнички нараштај тражи знак, али никакав знак му неће бити дат, осим знака Јониног.«

Онда их остави и оде.

Фарисејски и садужејски квасац

(Мк 8,14-21)

⁵ Ученици препловише на другу обалу, али су заборавили да понесу хлеба.

⁶ »Пазите«, рече им Исус, »и чувајте се фарисејског и садужејског квасца.«

⁷ А они почеше да расправљају међу собом, говорећи: »Нисмо понели хлеба.«

⁸ »МалOVERНИ«, рече Исус, знајући о чему расправљају, »зашто расправљате међу собом о томе да немате хлеба? ⁹ Зар још не схватате? И зар се више не сећате пет хлебова на пет хиљада људи, и колико сте корпи накупили? ¹⁰ И седам хлебова на четири хиљаде људи, и колико сте кошара накупили? ¹¹ Како не схватате да вам нисам говорио о хлебу, него да се чувате фарисејског и садужејског квасца?«

¹² Тада разумеше да не мисли да треба да се чувају хлебног квасца, него фарисејског и садужејског учења.

Исус је Христос

(Мк 8,27-30; Лк 9,18-21)

¹³ Када је Исус дошао у околину Кесарије Филипове, упита своје

ученике: »Шта кажу људи, ко је Син човечији?«

¹⁴ Они му одговорише: »Једни кажу – Јован Крститељ; други – Илија; а трећи – Јеремија или један од пророка.«

¹⁵ Тада их он упита: »А шта ви кажете, ко сам ја?«

¹⁶ Симон Петар му одговори: »Ти си Христос, Син Бога живога.«

¹⁷ »Благо теби, Симоне сине Јонин«, рече му Исус, »јер ти то није објавио човек, него мој Отац, који је на небесима. ¹⁸ А ја ти кажем: ти си Петар[†] и на тој стени саградићу своју Цркву, и врата Подземља[‡] неће је надјачати. ¹⁹ Даћу ти кључеве Царства небеског, па све што свезеш на земљи, биће свезано на небу, и све што разрешиш на земљи, биће разрешено на небу.«

²⁰ Онда заповеди ученицима да ником не кажу да је он Христос.

Исус предсказује своју смрт и васкрсење

(Мк 8,31-9,1; Лк 9,22-27)

²¹ Отада Исус поче ученицима да објашњава да треба да иде у Јерусалим и да много препати од старешина, првосвештеника и учитеља закона, да буде убијен и да трећег дана васкрсне.

²² А Петар га одведе на страну и поче да га прекорева говорећи: »Далеко било, Господе! Неће ти се то догодити!«

²³ Исус се окрену, па му рече: »Бежи ми с очију, Сатано! Ти си ми саблазан, јер не мислиш на Божије, него на људско.«

*16:2 одговори У неким раним рукописима не налази се остатак 2. стиха и цео 3. стих.

†16:18 Петар Петар значи »стена«.

‡16:18 Подземља Дословно: Хада.

²⁴ Онда рече својим ученицима: »Ко хоће да иде за мном, нека се одрекне самога себе, нека узме свој крст и иде за мном. ²⁵ Јер, ко хоће да спасе свој живот, изгубиће га, а ко изгуби свој живот ради мене, наћи ће га. ²⁶ Шта вреди човеку ако добије цео свет, а свом животу науди? Шта човек може дати у замену за свој живот? ²⁷ Син човечији ће доћи у слави свога Оца, са својим анђелима, и тада ће сваком узвратити по његовим делима.

²⁸ »Истину вам кажем: неки који овде стоје неће окусити смрти док не виде Сина човечијега како долази у свом Царству.«

Преображење

(Мк 9,2-13; Лк 9,28-36)

17 Шест дана касније, Исус са собом поведе Петра, Јакова и његовог брата Јована. Доведе их на једну високу гору, где су били сами, ² и пред њима се преобрази. Лице му засја као сунце, а одећа постаде бела као светлост. ³ Тада се пред њима појавише Мојсије и Илија и почеше да разговарају са Исусом.

⁴ Петар рече Исусу: »Господе, добро је што смо овде. Ако хоћеш, подићи ћу овде три сенице: теби једну, Мојсију једну и Илији једну.«

⁵ Док је он још говорио, засени их сјајан облак и из облака се зачу глас који рече: »Ово је мој љубљени Син, који је по мојој вољи! Њега слушајте!«

⁶ Када су то чули, ученици падоше ничице и веома се уплашише.

⁷ Тада им Исус приђе и дотаче их, говорећи: »Устаните и не бојте се.«

⁸ А када су подигли поглед, не видеше никог осим Исуса.

⁹ Док су силазили са горе, Исус им заповеди: »Ником не причајте о овом што сте видели док Син човечији не устане из мртвих.«

¹⁰ А ученици га упиташе: »Зашто онда учитељи закона говоре да прво треба да дође Илија?«

¹¹ »Илија ће доћи«, одговори им он, »и све обновити. ¹² Али кажем вам: Илија је већ дошао, а они га нису препознали, него су с њим учинили како им се прохтело. Тако ће и Син човечији страдати од њих.«

¹³ Тада његови ученици разумеше да им говори о Јовану Крститељу.

Излечење опседнутог дечака

(Мк 9,14-29; Лк 9,37-43а)

¹⁴ Када су се вратили к народу, Исусу приђе један човек и паде пред њим на колена, ¹⁵ говорећи: »Господару, смилуј се мом сину. Јер, месечар је и страшно пати и често пада у ватру и у воду. ¹⁶ Одвео сам га твојим ученицима, али нису могли да га излече.«

¹⁷ »О, неверни и изопачени нараштају!« одговори Исус. »Колико ћу још морати да останем с вама? Колико ћу још морати да вас подносим? Доведите ми га овамо.«

¹⁸ И запрети демону, па овај изађе из дечака, који истог часа оздрави.

¹⁹ Тада Исусу приђоше ученици и насамо га упиташе: »Зашто ми нисмо могли да га истерамо?«

²⁰ »Зато што сте маловерни«, одговори им Исус. »Истину вам кажем: кад бисте имали веру као зрно горушице, рекли бисте овој гори: 'Премести се одавде онамо', и она би се преместила. И ништа вам не би било немогуће.« ²¹ *

* **17:21** У неким рукописима стоји: ²¹ Али, ова врста се истерује само молитвом и постом.

Исус други пут предказује своју смрт и васкрсење

(Мк 9,30-32; Лк 9,43б-45)

²²Када су се састали у Галилеји, Исус им рече: »Син човечији ће бити предат људима у руке ²³и они ће га убити, али он ће трећег дана васкрснути.«

А они се веома ражалостише.

Храмски порез

²⁴Када су ушли у Кафарнаум, Петру приђоше убирачи пореза од две драхме*, па га упиташе: »Зар ваш учитељ не плаћа храмски порез†?«

²⁵»Плаћа«, одговори им он.

Када је Петар ушао у кућу, Исус први проговори и упита: »Шта мислиш, Симоне, од кога земаљски цареви убиру царину или порез? Од својих синова или од туђих?«

²⁶»Од туђих«, одговори Петар.

А Исус рече: »Дакле, синови су ослобођени. ²⁷Али, да их не саблазнимо, иди до мора, баци удицу и узми прву рибу коју уловиш. Отвори јој уста и наћи ћеш статер‡. Узми га и дај им за мене и за себе.«

Ко је највећи?

(Мк 9,33-37; Лк 9,46-48)

18 Уто Исусу приђоше ученици и упиташе: »Ко је највећи у Царству небеском?«

²А Исус позва к себи једно дете, постави га међу њих, ³па рече: »Истину вам кажем: ако се не обратите и не постанете као деца, нећете ући у Царство небеско. ⁴Ко

се понизи као ово дете, највећи је у Царству небеском. ⁵И ко прими једно овакво дете у моје име, мене прима.«

Саблазни

(Мк 9,42-48; Лк 17,1-2)

⁶»Ако неко саблазни иједнога од ових малених који верују у мене, боље би му било да му око врата обесе млински камен и да се утопи у дубоком мору.

⁷»Тешко свету због саблазни. Саблазни морају да дођу, али тешко човеку по коме саблазан долази.

⁸»Ако те твоја рука или нога саблажњава, одсеци је и баци од себе. Боље ти је да у живот уђеш кљаст или хром него да имаш обе руке или ноге, а будеш бачен у вечни огањ. ⁹И ако те твоје око саблажњава, извади га и баци од себе. Боље ти је да у живот уђеш само с једним оком него да имаш оба ока, а будеш бачен у огањ пакла.

¹⁰»Пазите да не презрете једног од ових малених. Јер, кажем вам: њихови анђели на небесима стално гледају лице мога Оца, који је на небесима.«
¹¹¶

Прича о залуталој овци

(Лк 15,3-7)

¹²»Шта мислите: ако човек има сто оваца, и једна од њих залута, зар неће оставити оних деведесет девет у брдима и отићи да потражи залуталу? ¹³Па, ако је нађе, истину вам кажем, радоснији је због ње него због оних деведесет девет које нису залутале.

*17:24 *две драхме* Једна драхма је имала вредност једне наднице.

†17:24 *храмски порез* Дословно: две драхме.

‡17:27 *статер* Један статер је имао вредност четири драхме.

¶18:11 У неким рукописима стоји: ¹¹ Син човечији је дошао да спасе оно што је изгубљено.

¹⁴ Тако ни ваш небески Отац не жели да пропадне иједан од ових малених.«

Братска опомена

(Лк 17,3)

¹⁵ »Ако твој брат згреши против тебе*, иди и насамо га прекори. Ако те послуша, поново си стекао брата. ¹⁶ Ако те не послуша, поведи са собом још једнога или двојицу, да се свака ствар утврди на основу сведочења два или три сведока.† ¹⁷ Ако ни њих не послуша, обавести цркву. Па ако ни цркву не послуша, односи се према њему као према незнабошцу или царинику.

¹⁸ »Истину вам кажем: што год свезете на земљи, биће свезано на небу. И што год разрешите на земљи, биће разрешено на небу.

¹⁹ »А кажем вам и ово: што год двојица од вас овде на земљи сложено замоле, мој небески Отац ће им то дати. ²⁰ Јер, где је двоје или троје окупљено у моје име, тамо сам ја међу њима.«

Прича о окрутном слуги

²¹ Тада Петар приђе Исусу и упита га: »Господе, колико пута може мој брат да згреши против мене, а ја да му опростим? Седам пута?«

²² »Кажем ти«, рече му Исус, »не седам, него седамдесет седам.

²³ »Стога је Царство небеско слично цару који је одлучио да среди рачуне са својим слугама. ²⁴ Када је почео да обрачунава, доведоше му једнога који му је дуговао десет хиљада таланата‡. ²⁵ Пошто овај није имао да

му врати, господар заповеди да се дужник, његова жена и деца и све што има продају и да се дуг тако измири.

²⁶ »Тада слуга паде ничице пред царем, молећи га: ‚Имај стрпљења са мном и све ћу ти вратити.‘ ²⁷ И господар се сажали на тог слугу, отпусти га и опрости му дуг.

²⁸ »А тај исти слуга, када је изашао, нађе једног свог друга у служби, који му је дуговао сто динара[¶], па га дограби и поче да га дави, говорећи: ‚Врати ми дуг!‘

²⁹ »Тада његов друг паде ничице пред њим, преклињући га: ‚Имај стрпљења са мном и вратићу ти дуг.‘ ³⁰ Али он то не хтеде, него оде и баца овога у тамницу док не врати дуг.

³¹ »Када су друге слуге виделе шта се догодило, веома се ражалостише, па одоше и обавестише свога господара о свему што се догодило.

³² »Тада господар позва к себи оног слугу и рече му: ‚Зли слуго! Опростио сам ти сав онај дуг, јер си ме молио! ³³ Зар није требало да се и ти смилујеш своје другу као што сам се ја смисловао теби?‘ ³⁴ И његов господар се разгневи, па га предаде тамничарима да га муче док му не врати цео дуг.

³⁵ »Тако ће мој небески Отац поступити с вама ако сваки од вас од свега срца не опрости своје брату.«

Развод

(Мк 10,1-12)

19 Када је све ово изрекао, Исус напусти Галилеју и оде у јудејске крајеве с оне стране реке

* **18:15 против тебе** У неким рукописима не стоји: против тебе.

† **18:16** 5. Мојс 19,15

‡ **18:24 десет хиљада таланата** Један талант је износио око 40 килограма; његова вредност као новчане јединице се не зна поуздано, али је свакако била веома велика.

¶ **18:28 сто динара** Један динар је имао вредност једне наднице.

Јордан. ²За њим пође силан народ и он их тамо излечи.

³Тада му приђоше неки фарисеји с намером да га искушају, па га упиташе: »Да ли сме човек из било ког разлога да се разведе од своје жене?«

⁴»Зар нисте читали«, одговори им он, »да их Створитељ у почетку, створи мушко и женско*? ⁵И да је рекао: »Зато ће човек оставити оца и мајку и сјединити се са својом женом, и двоје ће бити једно тело†? ⁶Тако више нису двоје, него једно тело. Нека, дакле, човек не раставља оно што је Бог сјединио.«

⁷»Па зашто је онда Мојсије заповедио да муж жени да потврду о разводу и да се од ње разведе?« упиташе га они.

⁸А Исус им рече: »Мојсије вам је због окорелости вашег срца дозволио да се разводите од својих жена, али у почетку није било тако. ⁹А ја вам кажем: ко се разведе од своје жене – осим због блуда – и ожени се другом, чини прељубу.«

¹⁰Тада му његови ученици рекоше: »Ако је тако између мужа и жене, онда је боље не женити се.«

¹¹А Исус им рече: »Не могу сви да прихвате ово учење, него само они којима је дато. ¹²Има заиста оних који су се родили‡ неспособни за женидбу¶. Има и оних које су људи учинили неспособнима за женидбу.§ А има и оних који су – ради Царства

небеског – сами себе учинили неспособнима за женидбу.** Ко ово може да прихвати, нека прихвати.«

Исус и деца

(Мк 10,13-16; Лк 18,15-17)

¹³Онда му људи доведоше децу да на њих положи руке и да се помоли, а ученици их изгрдише.

¹⁴»Пустите децу«, рече Исус »и не спречавајте их да ми долазе, јер таквима припада Царство небеско.«

¹⁵Онда положи на њих руке, па оде оданде.

Богати младић

(Мк 10,17-31; Лк 18,18-30)

¹⁶Један човек му приђе и упита га: »Учитељу, какво добро да учиним да бих имао вечни живот?«

¹⁷»Зашто ме питаш за добро?« рече му Исус. »Само један је добар. Али, ако хоћеш да уђеш у живот, држи се заповести.«

¹⁸»Којих?« упита га човек.

А Исус рече: »Не убиј, Не учини прељубу, Не укради, Не сведочи лажно, ¹⁹Поштуј оца и мајку, и Воли ближњег као самога себе.«†

²⁰»Свега тога сам се држао«, рече младић. »Шта ми још недостаје?«

²¹»Ако хоћеш да будеш савршен«, рече му Исус, »иди и продај своју имовину и подели сиромасима, па ћеш имати благо на небу. Тада хајде за мном.«

*19:4 1. Мојс 1,27; 5,2

†19:5 1. Мојс 2,24

‡19:12 *који су се родили* Дословно: који су од мајчине утробе.

¶19:12 *неспособни за женидбу* Дословно: као ушкопљеници (евнуси).

§19:12 *Има ... женидбу* Дословно: Има и ушкопљеника (евнуха) које су људи учинили ушкопљеницима (евнусима).

**19:12 *А има ... женидбу* Дословно: А има ушкопљеника (евнуха) који су ... сами себе ушкопили.

††19:19 2. Мојс 20,12-16; 5. Мојс 5,16-20

²² Али, када је то младић чуо, оде жалостан, јер је имао велико богатство.

²³ »Истину вам кажем«, рече Исус својим ученицима, »тешко ће богаташ ући у Царство небеско. ²⁴ И ово вам кажем: лакше је камили да прође кроз иглене уши него богаташу да уђе у Божије царство.«

²⁵ Када су то чули, ученици се силно зачудише, па рекоше: »Па ко онда може да се спасе?«

²⁶ А Исус их погледа па рече: »Људима је то немогуће, али Богу је све могуће.«

²⁷ Тада Петар рече: »Ето, ми смо све оставили и пошли за тобом. Шта ћемо, дакле, добити?«

²⁸ »Истину вам кажем«, рече им Исус, »у новом свету, када Син човечији седне на свој славни престо, и ви који сте пошли за мном сешћете на дванаест престола и судити дванаест племена Израелових. ²⁹ И ко год је ради мога имена оставио куће, или браћу, или сестре, или оца, или мајку*, или децу, или њиве, добиће стоструко више и наследиће вечни живот. ³⁰ Али, многи први биће последњи, а последњи – први.«

Прича о радницима у винограду

20 »Царство небеско је слично домаћину који је рано ујутро изашао да унајми раднике за свој виноград. ² Погоди се с радницима да им плати динар† дневно, па их посла у виноград.

³ »Око девет сати‡ изађе из куће и виде неке људе како беспослени стоје на тргу, ⁴ па им рече: „Идите и ви у мој виноград, а ја ћу вам платити колико је право.“ ⁵ И они одоше.

»А он опет изађе око дванаест¶, па око три сата§, и учини исто. ⁶ Око пет сати** изађе поново и нађе друге људе који су стајали, па их упита: „Зашто цео дан овде стојите беспослени?“

⁷ »Они му рекоше: „Зато што нас нико није унајмио.“

»А он им рече: „Идите и ви у виноград.“

⁸ »Када је пало вече, власник винограда рече свом управитељу: „Позови раднике и исплати их редом од последњих до првих.“

⁹ »Тако дођоше они који су били унајмљени око пет сати, и сваки доби један динар. ¹⁰ Када су дошли они који су били унајмљени први, помислише да ће добити више, али и они добише по динар. ¹¹ Узеше га, па почеше да гунђају против домаћина ¹² говорећи: „Ови последњи су радили само један сат, а ти си их изједначио с нама који смо поднели терет дана и жегу!“

¹³ »Пријатељу, рече домаћин једноме од њих, „нисам био неправедан према теби. Зар се ниси погодио са мном да ти платим један динар? ¹⁴ Узми своје и иди, а ја овом последњем хоћу да дам исто колико и теби. ¹⁵ Зар немам право да с оним што је моје чиним шта хоћу? Или си завидан†† што сам ја добар?“

*19:29 мајку У неким рукописима стоји: мајку, или жену.

†20:2 динар Један динар је имао вредност једне наднице.

‡20:3 Око девет сати Дословно: Око трећег часа.

¶20:5 око дванаест Дословно: око шестог часа.

§20:5 око три сата Дословно: око деветог часа.

**20:6 Око пет сати Дословно: Око једанаестог часа; исто и у 9. стиху.

††20:15 Или си завидан Дословно: Или ти је око зло/рђаво.

¹⁶»Тако ће последњи бити први, а први последњи.«

Исус трећи пут предказује своју смрт и васкрсење

(Мк 10,32-34; Лк 18,31-34)

¹⁷Док је ишао у Јерусалим, Исус узео Дванаесторицу на страну и путем им рече: ¹⁸»Ево, идемо у Јерусалим. Син човечији ће бити предат првосвештеницима и учитељима закона, и они ће га осудити на смрт. ¹⁹Онда ће га предати незнабошцима да му се ругају, бичују га и распну, а он ће трећег дана васкрснути.«

Захтев мајке Зеведејевих синова

(Мк 10,35-45)

²⁰Тада му приђе мајка Зеведејевих синова са својим синовима и поклониле му се, с намером да га нешто замоли.

²¹»Шта хоћеш?« упита је он.

А она му рече: »Обећај ми да ће у твојем Царству ова моја два сина седети један теби здесна, а други слева.«

²²»Не знате шта тражите«, одговори Исус. »Можете ли да пијете из чаше из које ћу ја пити?«

»Можемо«, одговорише они.

²³А он им рече: »Заиста ћете и пити из те чаше. Али није моје да одређујем ко ће седети са моје десне или леве стране. Та места припадају онима за које их је припремио мој Отац.«

²⁴Када су то чула остала десеторица, наљутише се на двојицу браће.

²⁵Тада их Исус позва к себи, па рече: »Знате да владари народâ господаре њима и великаши их држе под влашћу. ²⁶Али нека међу вама не буде тако. Него, ко хоће да буде велик међу вама, нека вам буде

служитељ, ²⁷и ко хоће да буде први међу вама, нека вам буде слуга, ²⁸баш као што ни Син човечији није дошао да му служи, него да служи и да свој живот дâ као откупнину за многе.«

Излечење двојице слепих

(Мк 10,46-52; Лк 18,35-43)

²⁹Када су одлазили из Јерихона, за Исусом пође силан народ.

³⁰А поред пута су седела два слепа човека, па кад су чули да Исус пролази, повикаше: »Господе, Сине Давидов, смилуј нам се!«

³¹Народ их опомену да ућуте, али они још јаче повикаше: »Господе, Сине Давидов, смилуј нам се!«

³²Исус се заустави, па их позва к себи и упита: »Шта желите да учиним за вас?«

³³»Господе«, рекоше они, »да прогледамо.«

³⁴Исус се сажали на њих, па им дотаче очи, и они одмах прогледаше и пођоше за њим.

Исус улази у Јерусалим

(Мк 11,1-11; Лк 19,28-38; Јн 12,12-19)

21 Када су се приближили Јерусалиму и дошли до Витфаге на Маслинској гори, Исус посла двојицу ученика, ²рекавши им: »Идите у ово село пред вама и одмах ћете наћи привезану магарицу и уз њу магаре. Одвезите их и доведите мени. ³А ако вам неко нешто каже, реците му: „Потребни су Господу“, и онај ће их одмах послати.«

⁴Ово се догодило да се испуни оно што је речено преко пророка:

⁵»Реците Кћери сионској:

„Ево, твој цар ти долази, кротак, јаше на магарцу,

на магарету, младунчету магаричином.^{6*} «

⁶И ученици одоше и учинише како им је Исус наредио. ⁷Доведоше магарицу и магаре, па преко њих пребацише огртаче, а Исус узјаха. ⁸Силан народ је по путу простирао своје огртаче, а други су са дрвећа секли гране и простирали их по путу.

⁹Народ који је ишао испред и иза њега викао је:

»Хосана Сину Давидовом!

,Благословен онај који долази у име Господа![†]«

Хосана на висини!«

¹⁰Када је ушао у Јерусалим, цео град се ускомеша, говорећи: »Ко је ово?«

¹¹А народ је одговарао: »Исус, пророк из Назарета у Галилеји.«

Исус у Храму

(Мк 11,15-19; Лк 19,45-48; Јн 2,13-22)

¹²Исус уђе у Храм, истера све који су тамо куповали и продавали и испреврта столове мењачима новца, а продавцима голубова клупе.

¹³»Записано је«, рече им, »,Мој дом ће се звати дом молитве[‡], а ви од њега правите јазбину разбојничку![§]!«

¹⁴У Храму су му прилазили слепи и хроми, и он их излечи.

¹⁵Када су првосвештеници и учитељи закона видели чуда која је учинио и децу како у Храму вичу: »Хосана Сину Давидовом«, разгневише се, ¹⁶па га упиташе: »Чујеш ли ти шта ови говоре?«

»Чујем«, одговори им Исус. »Зар никад нисте прочитали:

,Учинио си да ти са усана деце и одојчади

стижу хвалоспјеви?«[§]

¹⁷Онда их остави и оде из града у Витанију, па тамо преноћи.

Исус проклиње смокву

(Мк 11,12-14, 20-24)

¹⁸Када се рано ујутро враћао у град, огладне. ¹⁹Угледа смокву поред пута, па јој приђе, али не нађе на њој ништа осим лишћа.

Зато јој рече: »Не било више никад плода од тебе!«

И смоква се сместа осуши.

²⁰Када су ученици то видели, зачудише се: »Јако то да се смоква сместа осушила?«

²¹»Истину вам кажем«, рече им Исус, »ако будете имали вере, и не посумњате, не само да ћете учинити ово са смоквом него ћете и овој гори рећи: ,Подигни се и баци се у море![†] – и тако ће бити. ²²И све што затражите у молитви, добићете ако будете веровали.«

Одакле Исусу власт?

(Мк 11,27-33; Лк 20,1-8)

²³Исус уђе у Храм, а док је учио народ, приђоше му првосвештеници и старешине народа и упиташе: »Којом влашћу ово чиниш и ко ти је дао ту власт?«

²⁴»И ја ћу вас нешто упитати«, рече им Исус, »па ако ми одговорите, рећи ћу вам којом влашћу ово чиним. ²⁵Одакле је било Јованово крштење? Са неба или од људи?«

*21:5 Зах 9,9

†21:9 Пс 118,26

‡21:13 *Мој дом ... молитве* Ис 56,7

§21:13 *јазбину разбојничку* Јер 7,11

§21:16 Пс 8,2 (LXX)

А они почеше о томе да расправљају међу собом, говорећи: »Ако кажемо: ‚Са неба‘, он ће рећи: ‚Зашто му онда нисте веровали?‘²⁶ А да кажемо: ‚Од људи‘, плашимо се народа, јер Јована сви сматрају пророком.«

²⁷ Зато му одговорише: »Не знамо.«

Тада им он рече: »Онда ни ја вама нећу рећи којом влашћу ово чиним.«

Прича о два сина

²⁸ »Шта мислите о овоме: Имао човек два сина. Приђе првом, па му рече: ‚Сине, иди данас да радиш у винограду,‘²⁹ а овај му одговори: ‚Нећу,‘ али после се предомисли, па оде.

³⁰ »Онда отац приђе другом сину, па му рече то исто, а овај одговори: ‚Хоћу, господару,‘ али не оде.

³¹ »Који је од ове двојице извршио очеву вољу?«

А они рекоше: »Онај први.«

»Истину вам кажем«, рече Исус, »цариници и блуднице пре вас улазе у Божије царство.³² Јер, Јован је дошао к вама да вам покаже пут праведности, и ви му нисте поверовали, а поверовали су му цариници и блуднице. Па и кад сте то видели, нисте се покајали и поверовали му.«

Прича о виноградарима

(Мк 12,1-12; Лк 20,9-19)

³³ »Чујте другу причу: Био један домаћин који је засадио виноград, оградио га плотом, ископао у њему муљачу и сазидео стражарску кулу, па га изнајмио неким виноградарима и отпутовао.³⁴ Кад се приближило

време бербе, посла он виноградарима своје слуге да узму његове плодове.³⁵ Али виноградарима ухватише његове слуге, па једнога претукоше, другога убише, а трећег каменоваше.

³⁶ »Онда им он посла друге слуге, више њих него први пут, али и с њима поступише на исти начин.

³⁷ »На крају им посла свога сина, говорећи: ‚Мога сина ће поштовати.‘

³⁸ »Али, кад су виноградарима угледали сина, рекоше један другом: ‚Ово је наследник. Хајде да га убијемо и узмемо његово наследство.‘³⁹ И ухватише га, избацише из винограда и убише.

⁴⁰ »Шта ће, дакле, власник винограда урадити овим виноградарима када дође?«

⁴¹ »Погубиће злочинце без милости«, одговорише му, »а виноград ће изнајмити другим виноградарима, који ће му дати плодове у време бербе.«

⁴² Исус их упита: »Зар никад нисте читали у Писмима:

‚Камен који градитељи одбацише постаде камен угаони.

Господ то учини

и то је дивно у нашим очима?«

⁴³ »Зато вам кажем: биће вам одузето Божије царство и дато народу који доноси његове плодове.⁴⁴ И ко год падне на тај камен, смрскаће се, а на кога он падне, здружиће га.«[†]

⁴⁵ Када су првосвештеници и фарисеји чули Исусове приче, увидеше да говори о њима,⁴⁶ па хтедоше да га ухвате. Али бојали су се народа, јер је народ Исуса сматрао пророком.

*21:42 Пс 118,22-23

†21:44 У неким рукописима нема 44. стиха.

Прича о свадби*(Лк 14,15-24)*

22 Исус поново поче да им говори у причама: ²»Царство небеско је слично цару који је спремио свадбу за свога сина. ³Он посла своје слуге да позову званице на свадбу, али оне не хтедохе да дођу.

⁴»Онда посла друге слуге, говорећи: „Реците званицама: »Ево, гозба је спремна. Моји јунци и товљеници су поклани и све је спремно. Дођите на свадбу.«

⁵»Али они се не одазваше, него одоше – један на своју њиву, други за својом трговином, ⁶а остали ухватише царева слуге, па их злоставише и убише.

⁷Цар се разгневи, па посла своју војску и поби оне убице, а њихов град спали.

⁸»Онда рече својим слугама: „Свадба је спремна, али званице нису биле достојне. ⁹Зато идите на раскршћа и позовите на свадбу кога год нађете.“ ¹⁰И слуге изађоше на улице и скупише све које су нашли – и зле и добре – и свадбена дворана се напуни гостима.

¹¹»Када је цар ушао да види госте, угледа тамо једног човека који није био обучен у свадбену одећу, ¹²па га упита: „Пријатељу, како си ушао овамо без свадбене одеће?“ А овај је ћутао.

¹³»Тада цар рече слугама: „Вежите му руке и ноге и избаците га напоље у таму, где ће бити плач и шкргут зуба.“

¹⁴»Јер, много је званих, а мало одабраних.«

Плаћање пореза цару*(Мк 12,13-17; Лк 20,20-26)*

¹⁵Тада фарисеји одоше и договорили се како да Исуса ухвате у речи, ¹⁶па му послаше своје ученике заједно с иродовцима.

»Учитељу«, рекоше ови, »знамо да си истинољубив и да народ учиш Божијем путу у складу са истином и да се ни на кога не обазиреш, јер не гледаш ко је ко. ¹⁷Зато нам реци шта мислиш: да ли је право да се цару даје порез или није?«

¹⁸Исус, знајући њихове зле намере, рече: »Лицемери! Зашто ме искушавате? ¹⁹Покажите ми новчић за порез.«

Они му пружише динар, ²⁰а он упита: »Чији је ово лик и натпис?«

²¹»Царев«, рекоше они.

Тада им он рече: »Дајте, дакле, цару царско, а Богу Божије.«

²²Када су то чули, задивише се, па га оставише и одоше.

Васкрсење мртвих*(Мк 12,18-27; Лк 20,27-40)*

²³Тога дана му приђоше и садукееји, који кажу да нема васкрсења, па га упиташе: ²⁴»Учитељу, Мојсије је рекао: „Ако човек умре без деце, нека се његов брат ожени његовом удовицом и подигне потомство своје брату.“*

²⁵»Била су код нас седморица браће. Први се оженио и умро, па пошто није имао потомства, остави своју жену свом брату. ²⁶Исто се десило другом, па трећем брату, и тако све до седмог. ²⁷А после свих умрла је и жена. ²⁸Дакле, којем од седморице ће она бити жена

*22:24 5. Мојс 25,5

о васкрсењу, пошто су сви били ожењени њоме?»

²⁹»У заблуди сте«, одговори им Исус, »јер не знате ни Писма ни Божију силу. ³⁰О васкрсењу се људи неће ни женити ни удавати, него ће бити као анђели на небу. ³¹Зар нисте читали шта вам је Бог рекао о васкрсењу мртвих: ³²„Ја сам Бог Авраамов, Бог Исааков и Бог Јаковљев“? Бог није Бог мртвих, него живих.«

³³Када је народ то чуо, задиви се његовом учењу.

Највећа заповест

(Мк 12,28-34; Лк 10,25-28)

³⁴Када су фарисеји чули да је Исус ућуткао садукее, окупише се, ³⁵а један од њих, познавалац Закона, упита с намером да га искуша: ³⁶»Учитељу, која је највећа заповест у Закону?»

³⁷А Исус му рече: »Воли Господа, свога Бога, свим својим срцем, свом својом душом и свим својим умом.«[†] ³⁸То је прва и највећа заповест. ³⁹А друга је слична овој: »Воли свога ближњег као самога себе.«[‡] ⁴⁰Цео Закон и Пророци засновани су на[¶] овим двама заповестима.«

Чији је Христос син?

(Мк 12,35-37; Лк 20,41-44)

⁴¹Док су фарисеји још били на окупу, Исус их упита: ⁴²»Шта мислите о Христу? Чији је он син?»

⁴³»Давидов«, рекоше они.

А он им рече: »Па како то да га је Давид у Духу назвао Господом кад је рекао:

⁴⁴„Рече Господ моме Господу:

седи ми здесна

док твоје непријатеље

не положим под твоје ноге“?[§]

⁴⁵Ако га је, дакле, Давид назвао Господом, како онда он може да му буде син?»

⁴⁶Али нико није могао да му одговори ни речи, нити се од тога дана неко усуђивао да га нешто пита.

Седам прекора учитељима закона и фарисејима

(Мк 12,38-40; Лк 11,37-52; 20,45-47)

23 Тада Исус рече народу и својим ученицима: ²»Учитељи закона и фарисеји засели су на Мојсијеву столицу. ³Зато чините све што вам кажу и држите се тога, али немојте да чините оно што они чине. Јер, они говоре, али не чине. ⁴Они везују тешка бремена и стављају их људима на плећа, а сами ни прст неће да подигну да их помере.

⁵»Сва своја дела чине да би их људи видели. Проширују своје филиктерије** и продужују ресе на одећи. ⁶Воле почасна места на гозбама и прва седишта у синагогама, ⁷да их људи поздрављају на трговима и да их зову раби.

⁸»Али ви немојте да се зовете раби, јер имате само једног Учитеља, а ви сте сви браћа. ⁹И никога на земљи не зовите оцем, јер имате само једног Оца – оног на небу. ¹⁰Нити се зовите

*22:32 2. Мојс 3,6

†22:37 5. Мојс 6,5

‡22:39 3. Мојс 19,18

¶22:40 засновани су на Дословно: висе о.

§22:44 Пс 110,1

**23:5 филиктерије Кутијице у којима се држе стихови из Старог завета, а које се носе на челу и руци.

вође, јер имате само једног Вођу – Христа.¹¹ А највећи међу вама нека вам буде служитељ.¹² Ко самога себе уздиже, биће понижен, а ко самог себе понизује, биће уздигнут.

¹³»Тешко вама, учитељи закона и фарисеји, лицемери! Закључавате Царство небеско пред људима. Сами у њега не улазите, а не пуштате оне који желе да уђу.^{14*}

¹⁵»Тешко вама, учитељи закона и фарисеји, лицемери! Путуете и морем и копно да придобијете једног следбеника[†], а кад он то постане, претварате га у сина пакла, двоструко горег од вас.

¹⁶»Тешко вама, слепе вође! Говорите: „Ако се неко закуне Храмом, то не значи ништа. Али, ако се закуне златом из Храма, заклетва га обавезује.“¹⁷ Будале и слепци! Шта је веће: злато или Храм који чини злато светим?¹⁸ Такође говорите: „Ако се неко закуне жртвеником, то не значи ништа. Али, ако се закуне даром на њему, заклетва га обавезује.“¹⁹ Слепци! Шта је веће: дар или жртвеник који чини дар светим?²⁰ Ко се, дакле, заклиње жртвеником, заклиње се њиме и свиме што је на њему.²¹ А ко се заклиње Храмом, заклиње се њиме и Оним који у њему пребива.²² И ко се заклиње небом, заклиње се Божијим престолом и Оним који на њему седи.

²³»Тешко вама, учитељи закона и фарисеји, лицемери! Дајете десетак од нане, мирођије и кима, а занемарили сте оно што је у Закону важније: правду, милосрђе и веру. Ово је требало да чините, а оно

да не занемарујете.²⁴ Слепе вође! Процеђујете због комарца, а гутате камилу!

²⁵»Тешко вама, учитељи закона и фарисеји, лицемери! Чистите чашу и чинију споља, а изнутра су пуне отимачине и неумерености.²⁶ Слепи фарисеју! Прво очисти унутрашњост чаше, па ће јој и спољашњост бити чиста.

²⁷»Тешко вама, учитељи закона и фарисеји, лицемери! Ви сте као окречени гробови, који споља изгледају лепо, а изнутра су пуни мртвачких костију и сваке нечистоће.²⁸ Тако и ви споља људима изгледате праведни, а изнутра сте пуни лицемерја и безакоња.

²⁹»Тешко вама, учитељи закона и фарисеји, лицемери! Подижете гробнице пророцима и украшавате споменике праведницима,³⁰ и говорите: „Да смо живели у време својих праотаца, не бисмо били њихови саучесници у проливању крви пророка.“³¹ Тиме сведочите да сте синови оних који су убијали пророке.³² Довршите, дакле, оно што су ваши праоци започели![‡]

³³»Ви змије и змијски породе! Како ћете избећи да не будете осуђени на пакао?³⁴ Зато вам, ево, шаљем пророке, мудраце и учитеље закона. Једне ћете убити и распети, а друге ћете батинати по вашим синагогама и прогонити од града до града.³⁵ Тако ће на вас пасти сва праведна крв проливена на земљи, од крви Авеља праведника до крви Захарије сина Варахијиног, кога сте убили између Храма и жртвеника.³⁶ Истину вам

*23:14 У неким рукописима стоји: уђу.¹⁴ Тешко вама, учитељи закона и фарисеји, лицемери! Прождирете удовичке куће и размећете се дугим молитвама. Зато ћете строже бити кажњени.

†23:15 *следбеника* Или: прозелита; обраћеника на јудаизам.

‡23:32 *Довршите ... започели* Дословно: И ви напуните меру својих праотаца!

кажем: све ће то пасти на овај нараштај.»

Прекор Јерусалиму

(Лк 13,34-35)

³⁷»Јерусалиме, Јерусалиме, ти који убијаш пророке и каменујеш оне који су ти послани! Колико пута сам хтео да скупим твоју децу као што квочка скупа своје пилиће под крила, али нисте хтели. ³⁸Ево, кућа вам остаде пушта. ³⁹Кажем вам: нећете ме више видети све док не будете рекли: „Благословен онај који долази у име Господа.“*

Исус предсказује уништење Храма

(Мк 13,1-2; Лк 21,5-6)

24 Исус изађе из Храма, а док је одлазио, приђоше му његови ученици, показујући му храмско здање.

²»Видите ли све ово?« упита их он. »Истину вам кажем: неће овде остати ни камен на камену који неће бити разваљен.«

Почетак невоља

(Мк 13,3-13; Лк 21,7-19)

³Док је седео на Маслинској гори, приђоше му ученици насамо, па рекоше: »Реци нам, када ће то бити и који ће бити знак твога доласка и краја света?«

⁴»Пазите да вас неко не заведе«, рече им Исус, ⁵»јер многи ће доћи у моје име и рећи: „Ја сам Христос“ и многе ће завести. ⁶Чућете за ратове и гласине о ратовима, али гледајте да се не узнемиравате, јер то мора да се догоди, али то још није крај. ⁷Народ ће се дићи против народа и царство против царства. И биће глади и

земљотреса на разним местима. ⁸Али све је то само почетак порођајних мука.

⁹»Тада ће вас предавати да будете мучени и убијати вас, а због мога имена сви народи ће вас мрзети. ¹⁰Многи ће се тада саблазнити и издавати и мрзети један другог. ¹¹Појавиће се многи лажни пророци и многе ће завести. ¹²Због великог безакоња охладнеће љубав многих. ¹³Али, ко истраје до краја, биће спасен. ¹⁴А ово еванђеље о Царству проповедаће се по целом свету као сведочанство свим народима, и тада ће доћи крај.«

Велика невоља

(Мк 13,14-23; Лк 21,20-24)

¹⁵»Када, дакле, видите да „грозота пустошења“[†], о којој говори пророк Данило, стоји на Светом месту« – ко ово чита, нека схвати – ¹⁶»нека тада они који буду у Јудеји беже у брда, ¹⁷и ко се затекне на крову, нека не силази у кућу да нешто узме, ¹⁸а ко се затекне у пољу, нека се не враћа да узме огртач. ¹⁹Тешко трудницама и дојиљама тих дана! ²⁰Молите се да ваше бежање не буде у зиму или у суботу, ²¹јер ће тада настати велика невоља, какве није било од почетка света до сада, нити ће је бити. ²²Када се ти дани не би скратили, нико се не би спасао. Али ради изабраних ће ти дани бити скраћени.

²³»Ако вам тада неко каже: „Ево Христа овде“, ²⁴или: „Ево га онде“, не верујте. Јер, појавиће се лажни христоси и лажни пророци и чинити велика знамења и чуда да би, ако могу, чак и изабране завели. ²⁵Ето, унапред сам вам рекао. ²⁶Ако вам,

*23:39 Пс 118,26

†24:15 Дан 9,27; 11,31; 12,11

дакле, кажу: ‚Ено га у пустињи‘, не идите онамо; или: ‚Ево га у собама‘, не верујте. ²⁷ Јер, као што муња долази са истока и сева до запада, такав ће бити и долазак Сина човечијега. ²⁸ Где буде лешина, тамо ће се окупити и лешинари.«

Долазак Сина човечијега

(Мк 13,24-31; Лк 21,25-33)

²⁹»А одмах после невоље тих дана, сунце ће потамнети и месец више неће сјати, падаће звезде са неба и небеске силе биће уздрмане.*

³⁰»Тада ће се на небу појавити знак Сина човечијега. Закукаће тада сва земаљска племена и видети Сина човечијега како долази на небеским облацима, са силом и великом славом. ³¹ Он ће послати своје анђеле са громогласном трубом и они ће скупити његове изабране са све четири стране света†, с једног краја неба до другог.

³²»А од смокве научите ово‡: чим јој гране омекшају и олистају, знате да је лето близу. ³³ Тако, када све ово видите, знајте да је близу, пред вратима. ³⁴ Истину вам кажем: овај нараштај неће проћи док се све ово не догоди. ³⁵ Небо и земља ће проћи, али моје речи неће проћи.«

Не зна се ни дан ни час

(Мк 13,32-37; Лк 17,26-30, 34-36)

³⁶»А о том дану и о том часу не зна нико – ни анђели на небу ни Син†, него само Отац. ³⁷ Као што је било у Нојево време, тако ће бити и

о доласку Сина човечијега. ³⁸ Баш као што су у оно време, пре потопа, људи јели и пили, женили се и удавали, све до дана када је Ноје ушао у ковчег, ³⁹ а они нису ништа слутили док није дошао потоп и све их однео – тако ће бити и о доласку Сина човечијега. ⁴⁰ Тада ће двојица бити у пољу – један ће се узети, а други оставити. ⁴¹ Две жене ће у млину млети жито – једна ће се узети, а друга оставити.

⁴²»Зато будно пазите, јер не знате ког дана ће доћи ваш Господ. ⁴³ Али ово знајте: да је домаћин знао у које доба ноћи§ ће доћи лопов, бдео би и не би дозволио да му провали у кућу. ⁴⁴ Зато и ви будите спремни, јер ће Син човечији доћи у час у који га не очекујете.«

Верни и неверни слуга

(Лк 12,41-48)

⁴⁵»Ко је, дакле, верни и мудри слуга кога ће господар поставити над свим својим слугама да им на време даје храну? ⁴⁶ Благо оном слуги кога његов господар, када дође, нађе да тако чини. ⁴⁷ Истину вам кажем: поставиће га да управља свим његовим имањем. ⁴⁸ Али, ако је тај слуга рђав, па помисли: ‚Мој господар ће се дуго задржати‘, ⁴⁹ и почне да туче своје другове у служби и да једе и пије са пијаницама, ⁵⁰ доћи ће његов господар онога дана када га он не буде очекивао и у час који он не зна, ⁵¹ па ће га пресећи надвоје и одредити му место међу лицемерима, где ће бити плач и шкргут зуба.«

*24:29 Ис 13,10; 34,4

†24:31 *са све ... света* Дословно: од четири ветра.

‡24:32 *научите ово* Дословно: научите ову причу.

†24:36 *ни Син* У неким рукописима не стоји: ни Син.

§24:43 *у које доба ноћи* Дословно: у коју ноћну стражу.

Прича о десет девојака

25 »Царство небеско ће тада бити као десет девојака* које су узеле своје светиљке и изашле у сусрет младожењи. ²Пет их је било неразумних, а пет мудрих. ³Неразумне су узеле своје светиљке, али са собом нису узеле уља, ⁴а мудре су са својим светиљкама узеле и уље у посудама. ⁵Пошто је младожења закаснио, све задремаше и заспаше.

⁶»А у поноћ се зачу вика: „Ево младожење! Изађите му у сусрет!“

⁷»Тада се све оне девојке пробудише и припремише светиљке.

⁸»Неразумне рекоше мудрима: „Дајте нам мало вашег уља, јер нам се светиљке гасе.“

⁹»„Не можемо“, одговорише мудре, јер неће бити довољно и за нас и за вас. Зато боље идите код трговаца и купите себи.“

¹⁰»Али, када су оне отишле да купе, стиже младожења, па оне девојке које су биле спремне уђоше с њим на свадбу, а врата се закључаше.

¹¹»Касније дођоше и оне друге, па рекоше: „Господару! Господару! Отвори нам!“

¹²»А он им одговори: „Истину вам кажем: не познајем вас!“

¹³»Зато будно пазите, јер не знате ни дан ни час.«

Прича о талантима

(Лк 19,11-27)

¹⁴»Када је један човек полазио на пут, позва своје слуге и предаде им своје имање. ¹⁵Једном даде пет таланата†, другом два, а трећем

један – сваком према његовим способностима – па отпутова.

¹⁶»Онај који је добио пет таланата одмах оде, уложи их и заради још пет. ¹⁷Тако исто и онај који је добио два заради још два. ¹⁸А онај који је добио један оде, ископа јаму у земљи и сакри господаров новац.

¹⁹»После много времена дође господар ових слугу и затражи да му положи рачун. ²⁰Приђе му онај који је добио пет таланата и донесе још пет, говорећи: „Господару, дао си ми пет таланата, а ја сам, ево, зарадио још пет.“

²¹»„Добро, добри и верни слуго“, рече му господар. „Био си поуздан у малом, зато ћу те поставити да управљаш великим. Подели радост са својим господаром.“

²²»Онда му приђе онај који је добио два таланта, па рече: „Господару, дао си ми два таланта, а ја сам, ево, зарадио још два.“

²³»„Добро, добри и верни слуго“, рече му господар. „Био си поуздан у малом, зато те постављам да управљаш великим. Подели радост са својим господаром.“

²⁴»Онда му приђе онај који је добио један талант, па рече: „Господару, знам да си прек човек. Жањеш где ниси посејао и скупљаш где ниси вејао. ²⁵Уплашио сам се, па сам отишао и сакрио твој талант у земљу. Ево, узми своје.“

²⁶»„Зли и лењи слуго!“ одврати му господар. „Знаш да жањем где нисам посејао и скупљам тамо где нисам вејао. ²⁷Зато је требало да мој новац однесеш мењачима и ја бих, када дођем, узео своје с каматом. ²⁸Стога

*25:1 девојака Или: девица; исто и у 7. и 10. стиху.

†25:15 пет таланата Један талант је износио око 40 килограма; његова вредност као новчане јединице не зна се поуздано, али је свакако била веома велика.

му одузмите талант и дајте оном који има десет таланата. ²⁹ Јер, оном ко има, даће се још, па ће имати у изобиљу; а оном ко нема, одузеће се и оно што има. ³⁰ Зато овог бескорисног слугу избаците напоље у таму, где ће бити плач и шкргут зуба.«

Дан суда

³¹ »Када Син човечији дође у својој слави, а с њим сви његови анђели, сећиће на свој славни престо. ³² Пред њим ће бити окупљени сви народи, а он ће раздвојити једне од других као што пастир раздваја овце од јараца. ³³ Овце ће поставити себи здесна, а јарце слева.

³⁴ »Онда ће Цар рећи онима здесна: „Дођите, ви благословени мога Оца, и наследите Царство, које је за вас припремљено од постанка света! ³⁵ Јер, био сам гладан – и ви сте ми дали да једем; и жедан – и ви сте ме напојили. Био сам странац – и ви сте ме угостили; ³⁶ и гђ – и ви сте ме обукли. Био сам болестан – и ви сте ме неговали; и у тамници – и ви сте ме посетили.«

³⁷ »Тада ће му праведници рећи: „Господе, кад смо те то видели гладног, и нахранили те; и жедног, и напојили те? ³⁸ Кад смо те то видели као странца, и угостили те; и голог, и обукли те? ³⁹ И кад смо те то видели болесног или у тамници, и посетили те?«

⁴⁰ »А Цар ће им одговорити: „Истину вам кажем: кад год сте учинили нешто за једнога од ове моје најмање браће, за мене сте учинили.«

⁴¹ »Потом ће рећи онима слева: „Идите од мене, проклети, у вечни огањ, који је припремљен за ђавола и његове анђеле! ⁴² Јер, био сам гладан, а ви ми нисте дали да једем; и жедан, а ви ме нисте напојили. ⁴³ Био сам

странац, а ви ме нисте угостили; и гђ, а ви ме нисте обукли. Био сам болестан и у тамници, а ви ме нисте посетили.«

⁴⁴ »Тада ће му ови рећи: „Господе, кад смо те то видели гладног или жедног, као странца или голог, болесног или у тамници, а да ти нисмо помогли?«

⁴⁵ »А он ће им одговорити: „Истину вам кажем: кад год нисте нешто учинили за једнога од ових најмањих, нисте учинили ни за мене.«

⁴⁶ »Тада ће ови отићи да вечно испаштају, а праведници у вечни живот.«

Завера против Исуса

(Мк 14,1-2; Лк 22,1-2; Јн 11,45-53)

26 Када је Исус све ово изговорио, рече својим ученицима: ² »Ви знате да је за два дана Пасха, и Сина човечијега ће предати да буде распет.«

³ Тада се првосвештеници и старешине народа окупише у двору првосвештеника који се звао Кајафа ⁴ и договорише се да Исуса на превару ухвате и убију.

⁵ »Али не за време празника«, рекоше, »да се народ не побуни.«

Помазање у Витанији

(Мк 14,3-9; Јн 12,1-8)

⁶ А Исус је био у Витанији, у кући Симона Губавца. ⁷ Док је лежао за трпезом, приђе му једна жена са посудом од алабастера пуном скупоцене мирисне помасти и изли је на његову главу.

⁸ Када су то ученици видели, почеше да негодују.

»Чему то расипништво?« рекоше. ⁹ »То је могло скупо да се прода и да се подели сиромасима.«

¹⁰ А Исус је знао о чему говоре, па их упита: »Зашто гњавите ову жену? Учинила ми је добро дело. ¹¹ Јер, сиромаше ћете увек имати са собом, али мене нећете увек имати. ¹² Када је излила ову мирисну помаст на моје тело, учинила је то за моју сахрану. ¹³ Истину вам кажем: где год се, у целом свету, буде проповедало ово еванђеље, говориће се и о овоме што је она учинила, у спомен на њу.«

Јуда се договара да изда Исуса

(*Мк 14,10-11; Лк 22,3-6*)

¹⁴ Тада један од Дванаесторице – онај који се звао Јуда Искариотски – оде првосвештеницима ¹⁵ и упита их: »Јолико сте вољни да ми дате ако вам га издам?«

Они му понудише тридесет сребрњака ¹⁶ и он отада поче да тражи повољну прилику да им га изда.

Исус једе пасхалну вечеру с ученицима

(*Мк 14,12-21; Лк 22,7-14, 21-23; Јн 13,21-30*)

¹⁷ Првога дана Празника бесквасног хлеба ученици приђоше Исусу и упиташе га: »Где хоћеш да ти спремимо да једеш пасхалну вечеру?«

¹⁸ »Идите у град к томе и томе«, рече им он, »и реците му: „Учитељ каже: „Мој час је близу. Код тебе ћу славити Пасху са својим ученицима.««

¹⁹ И ученици учинише како им је Исус наредио и спремише пасхалну вечеру.

²⁰ Када је пало вече, Исус са Дванаесторицом леже за трпезу.

²¹ »Истину вам кажем«, рече он док су јели, »један од вас ће ме издати.«

²² Они се веома ражалостише, па га један за другим упиташе: »Да нећу ја, Господе?«

²³ »Онај који је са мном умочио руку у зделу«, одговори Исус, »тај ће ме издати. ²⁴ Син човечији ће отићи као што је за њега написано, али тешко оном човеку који изда Сина човечијега: боље би му било да се није ни родио.«

²⁵ А његов издајник Јуда упита: »Да нисам ја, Раби?«

Исус му одговори: »Тако је као што кажеш.«

Господња вечера

(*Мк 14,22-26; Лк 22,15-20;*

1. Кор 11,23-25)

²⁶ Док су јели, Исус узео хлеб, благослови га и изломи, па даде ученицима, говорећи: »Узмите и једите – ово је моје тело.«

²⁷ Онда узео чашу, захвали Богу и даде им је, говорећи: »Пијте из ње сви, ²⁸ јер ово је моја крв, крв савеза*, која се пролива за многе, за опроштење греха. ²⁹ Кажем вам: више нећу пити од овог лозиног рода до онога дана када ћу га, новог, с вама пити у Царству мога Оца.«

³⁰ Затим отпеваше хвалоспев, па одоше на Маслинску гору.

Исус предсказује да ће га се Петар одрећи

(*Мк 14,27-31; Лк 22,31-34; Јн 13,36-38*)

³¹ Тада им Исус рече: »Сви ћете се ноћас о мене саблазнити. Јер, записано је:

„Ударићу пастира,

и овце из стада ће се раштркати.«[†]

*26:28 *крв савеза* У неким рукописима стоји: крв новог савеза.

†26:31 Зах 13,7

³² Али, после свог васкрсења, отићи ћу пред вама у Галилеју.»

³³ А Петар му рече: »Ако се сви и саблазне о тебе, ја се никад нећу саблазнити!«

³⁴ »Истину ти кажем«, рече му Исус, »још ноћас, пре него што се петао огласи, ти ћеш ме се три пута одрећи.«

³⁵ Петар му рече: »Ако треба и да умрем с тобом, нећу те се одрећи.«

А тако рекоше сви ученици.

Исус се моли у Гетсиманији

(Мк 14,32-42; Лк 22,39-46)

³⁶ Тада Исус оде са својим ученицима на место које се зове Гетсиманија, па им рече: »Седите овде док ја одем онамо и помолим се.«

³⁷ Онда са собом поведе Петра и оба Зеведејева сина. Обузеше га жалост и тескоба, ³⁸ па им рече: »Душа ми је насмрт жалосна. Останите овде и бдите са мном.«

³⁹ Потом оде мало даље, паде ничице, па поче да се моли говорећи: »Оче мој, ако је могуће, нека ме мимоиђе ова чаша. Али, нека не буде моја воља, него твоја.«

⁴⁰ Тада се врати ученицима и нађе их како спавају.

»Тако, дакле«, рече Петру, »ни један сат нисте били у стању да пробдите са мном. ⁴¹ Бдите и молите се, да не паднете у искушење. Дух је, додуше, вољан, али је тело слабо.«

⁴² Онда други пут оде и помоли се говорећи: »Оче мој, ако није могуће да ме мимоиђе ова чаша, да је не испијем, нека буде твоја воља.«

⁴³ Затим се врати и опет их нађе како спавају – очи су им се склапале.

⁴⁴ Он опет оде од њих и удаљи се, па се трећи пут помоли, изговоривши исте речи.

⁴⁵ Онда оде к ученицима и упита их: »Зар још спавате и одмарате се? Ево, примакао се час када ће Син човечији бити предат у руке грешника. ⁴⁶ Устајте! Хајдемо! Ево мој издајник долази.«

Исус издан и ухваћен

(Мк 14,43-50; Лк 22,47-53; Јн 18,3-12)

⁴⁷ И док је он још говорио, стиже Јуда, један од Дванаесторице, и с њим, с мачевима и тољагама, силна светина коју су послали првосвештеници и старешине народа.

⁴⁸ А његов издајник је с њима договорио знак. »Кога пољубим – тај је«, рекао је. »Њега ухватите.«

⁴⁹ И одмах приђе Исусу и рече: »Здраво, Раби«, и пољуби га.

⁵⁰ »Пријатељу«, рече му Исус, »зашто си дошао?«

Тада људи приђоше, пограбише Исуса и ухватише га. ⁵¹ А један од оних који су били са Исусом посегну за својим мачем и исука га, па удари првосвештениковог слугу и одсече му ухо.

⁵² Тада му Исус рече: »Врати свој мач на његово место, јер сви који се мача маше, од мача ће и погинути.

⁵³ Зар мислиш да не бих могао да замолим Оца да ми сада пошаље више од дванаест легија анђела? ⁵⁴ Али, како би се онда испунила Писма која кажу да мора да буде овако?«

⁵⁵ Онда рече светини: »Изашли сте као неког разбојника да ме ухватите, с мачевима и тољагама. Сваког дана сам седео у Храму и учио народ, и нисте ме ухватили. ⁵⁶ Али, све се ово догодило да се испуни оно што су написали пророци.«

Тада га сви ученици оставише и побегоше.

Исус пред Синедрионом

(Мк 14,53-65; Лк 22,54-55,
63-71; Јн 18,13-14, 19-24)

⁵⁷ Они који су ухватили Исуса, одведоше га првосвештенику Кајафи, код кога су се окупили учитељи закона и старешине. ⁵⁸ А Петар је на одстојању ишао за Исусом све до првосвештениковог дворишта, па уђе унутра и седе са слугама да види шта ће се догодити.

⁵⁹ Првосвештеници и цео Синедрион почеше да траже неки лажан доказ против Исуса, да би могли да га погубе, ⁶⁰ али га не нађоше, иако је дошло много лажних сведока.

На крају дођоше двојица ⁶¹ и рекоше: »Овај је рекао: „Могу да порушим Божији Храм и да га поново саградим за три дана.“^{*}«

⁶² Онда устаде првосвештеник и упита Исуса: »Зар нећеш ништа да одговориш? Шта то ови сведоче против тебе?«

⁶³ Али Исус је ћутао.

Првосвештеник му рече: »Заклињем те Богом живим, реци нам да ли си ти Христос, Син Божији?«

⁶⁴ »Тако је како кажеш«, рече Исус. »И кажем свима вама: од сада ћете видети Сина човечијега како седи Силноме здесна и долази на небеским облацима.«

⁶⁵ Тада првосвештеник раздера своју одећу и рече: »Похулио је! Шта нам још требају сведоци! Ето, сад сте чули хулу![†] ⁶⁶ Шта мислите?«

А они одговорише: »Заслужио је смрт!«

⁶⁷ Онда су га пљували у лице и ударали песницама, а други су

га шамарали, ⁶⁸ говорећи: »Пророкуј нам, Христe! Ко те ударио?«

Петар се одриче Исуса

(Мк 14,66-72; Лк 22,56-62; Јн
18,15-18, 25-27)

⁶⁹ А Петар је седео напољу, у дворишту.

Приђе му једна слушкиња и рече: »И ти си био са Исусом Галилејцем!«

⁷⁰ Али он то пред свима порече рекавши: »Не знам о чему говориш.«

⁷¹ Када је изашао у предње двориште, угледа га једна друга, па рече онима који су тамо стајали: »Овај је био са Исусом Назарећанином!«

⁷² Петар то опет порече, заклевши се: »Не познајем тог човека.«

⁷³ Мало касније, они који су тамо стајали приђоше Петру и рекоше: »Ти си заиста један од њих! Одаје те говор!«

⁷⁴ А он поче на себе да призива проклетства и да се заклиње: »Не познајем тог човека!«

Истог часа огласи се петао ⁷⁵ и Петар се сети речи које је Исус изрекао: »Пре него што се петао огласи, ти ћеш ме се три пута одрећи«[†], па изађе напоље и горко заплака.

Јудина смрт

(Дан 1,18-19)

27 Рано ујутро првосвештеници и старешине народа договорилише се да Исуса убију. ² Везаше га, па га одведоше и предадоше намеснику Пилату.

³ Када је Јуда, који га је издао, видео да је Исус осуђен, покаја се и првосвештеницима и старешинама

*26:61 Јн 2,19

†26:75 Мт 26,34

врати тридесет сребрњака,
⁴говорећи: »Згрешио сам издавши
 невину крв.«

Они му рекоше: »Шта се то нас
 тиче? То је твоја ствар.«

⁵Он баци сребрњаке у Храм, па оде
 и обеси се.

⁶Првосвештеници узеше
 сребрњаке, говорећи: »Није
 дозвољено да се овај новац стави у
 храмову ризницу, јер је плата за крв.«

⁷Онда се договорише и тим новцем
 купише Грнчареву њиву, да буде
 гробље за странце. ⁸Зато се та њива
 све до дана данашњег зове Крвна
 њива. ⁹Тако се испунило оно што је
 речено преко пророка Јеремије:

»Узеше тридесет сребрњака, цену
 процењенога, кога проценише
 Израелци, ¹⁰и дадоше их за
 Грнчареву њиву, као што ми је
 Господ заповедио.«*

Исус пред Пилатом

(Мк 15,2-5; Лк 23,3-5; Јн 18,33-38)

¹¹А Исус је стајао пред намесником,
 који га упита: »Јеси ли ти цар Јудеја?«

Исус му рече: »Тако је као што
 кажеш.«

¹²А док су га првосвештеници и
 старешине оптуживали, није ништа
 одговарао.

¹³Тада му Пилат рече: »Зар не чујеш
 шта све сведоче против тебе?«

¹⁴Али Исус му не одговори
 ниједном речју, па се намесник веома
 зачуди.

Исус осуђен на смрт

(Мк 15,2-5; Лк 23,13-25;
 Јн 18,39-19,16)

¹⁵А намесник је имао обичај да о
 празницима ослободи народу једног
 затвореника кога су хтели. ¹⁶Тада

је тамо био познати затвореник по
 имену Варава.

¹⁷Када се народ окупио, Пилат
 их упита: »Кога хоћете да вам
 ослободим: Вараву или Исуса званог
 Христос?«

¹⁸Знао је, наиме, да су Исуса
 предали из зависти.

¹⁹Док је Пилат седео на судијској
 столици, његова жена му поручи:
 »Окани се тог праведника, јер сам
 данас у сну много препатила због
 њега.«

²⁰Али првосвештеници и
 старешине наговорише народ да
 затражи Вараву, а да Исус буде
 погубљен.

²¹Намесник их упита: »Кога од ове
 двојице хоћете да вам ослободим?«

»Вараву!« одговорише они.

²²»А шта да урадим са Исусом
 званим Христос?« упита их он.

А они сви рекоше: »Нека буде
 распет!«

²³»Какво је зло учинио?« упита их.

Али они још гласније повикаше:
 »Нека буде распет!«

²⁴Пилат виде да ништа не помаже,
 него да настаје све већи метеж, па
 узе воде и пред народом опра руке,
 говорећи: »Нисам крив за крв овога
 човека – то је ваша ствар!«

²⁵А сав народ одврати: »Његова крв
 на нас и на нашу децу!«

²⁶Тада им Пилат ослободи Вараву,
 а Исуса избичева, па га предаде да га
 распну.

Војници се ругају Исусу

(Мк 15,16-20; Јн 19,2-3)

²⁷Намесникови војници одведоше
 Исуса у преторијум, па око њега
 окупише целу чету. ²⁸Свукоше га
 и огрнуше скерлетним плаштом.

*27:10 Зах 11,12-13; Јер 19,1-13; 32,6-9

²⁹ Исплетоше венац од трња и ставише му га на главу, а у десну руку трску. Онда клекнуше пред њим, па почеше да му се ругају, говорећи: »Здраво, царе Јудеја!«

³⁰ Потом су га пљували и ударали трском по глави. ³¹ Када су престали да му се ругају, скинуше плашт с њега и обукоше му његову одећу, па га одведоше да га распну.

Распеше

(Мк 15,21-32; Лк 23,26-43; Јн 19,17-27)

³² Док су излазили, наиђоше на једног човека из Кирина који се звао Симон и натераше га да носи Исусов крст. ³³ Када су стигли на место које се зове Голгота – што значи »Лобањско место« – ³⁴ дадоше Исусу да пије вино помешано са жучи. Али, кад га је окусио, не хтеде да га пије. ³⁵ Они га распеше, па поделише његову одећу бацањем коцке. ³⁶ Онда седоше тамо да га чувају.

³⁷ А изнад главе су му ставили написану његову кривицу: ОВО ЈЕ ИСУС, ЦАР ЈУДЕЈА.

³⁸ Тада с њим распеше и два разбојника – једног с његове десне, а другог с леве стране.

³⁹ А пролазници су га вређали. Махали су главама ⁴⁰ и говорили: »Спаси самога себе, ти који рушиш Храм и градиш га за три дана! Сиђи са крста ако си Син Божији!«

⁴¹ Слично су му се ругали и првосвештеници, заједно с учитељима закона и старешинама,

говорећи: ⁴² »Друге је спасао, а себе не може да спасе! Он је цар Израела – нека сада сиђе с крста, па ћемо му поверовати. ⁴³ Узда се у Бога, па нека га он сада избави ако га жели. Јер, говорио је: „Ја сам Син Божији.“«

⁴⁴ А тако су га вређали и разбојници који су с њим били распети.

Исусова смрт

(Мк 15,33-41; Лк 23,44-49; Јн 19,28-30)

⁴⁵ Од поднева до три сата[†] завлада тама по целој земљи. ⁴⁶ Око три сата[‡] Исус повика из свега гласа: »Ели, Ели, лама сабахтани?« – што значи »Боже мој, Боже мој, зашто си ме оставио?«[¶]

⁴⁷ Чули су то неки који су тамо стајали, па рекоше: »Зове Илију!«[§]

⁴⁸ Један од њих сместа отрча, узе сунђер, натопи га сирћетом, натаче на трску, па даде Исусу да пије.

⁴⁹ »Остави га«, рекоше остали, »да видимо да ли ће доћи Илија да га спасе.«

⁵⁰ А Исус опет повика из свега гласа и издахну.

⁵¹ Тада се завеса у Храму расцепи надвоје, од врха до дна. Земља се затресе и стене попуцаше. ⁵² Грбови се отворише и васкрснуше тела многих умрлих светих, ⁵³ који изађоше из гробова, а после Исусовог васкрсења одоше у свети град и показаше се многима.

⁵⁴ Капетан и они који су с њим чували Исуса видеше земљотрес и све што се догодило, па се веома

*27:43 Јн 5,18; 10,36; 19,7

†27:45 Од поднева до три сата Дословно: од шестог до деветог часа.

‡27:46 Око три сата Дословно: Око деветог часа.

¶27:46 Пс 22,1

§27:47 Зове Илију Име Илија на хебрејском језику звучи слично речи »ели« из 46. стиха.

уплашише и рекоше: »Овај је заиста био Син Божији!«

⁵⁵ А тамо су биле и све то издалека посматрале и многе жене које су Исуса пратиле од Галилеје и служиле му. ⁵⁶ Међу њима су биле Марија Магдалина, Марија мајка Јакова и Јосифа, и мајка Зеведејевих синова.

Исусова сахрана

(Мк 15,42-47; Лк 23,50-56; Јн 19,38-42)

⁵⁷ Када је пало вече, дође човек по имену Јосиф, богаташ из Ариматеје, који је и сâм био Исусов ученик. ⁵⁸ Он оде к Пилату и затражи Исусово тело, а Пилат нареди да му се тело преда. ⁵⁹ Јосиф узео тело, уви га у чисто платно, ⁶⁰ па га положи у свој нови гроб, који је усекао у стени. Онда на улаз у гроб наваља велик камен и оде. ⁶¹ А Марија Магдалина и друга Марија седоше преко пута гроба.

Стража код гроба

⁶² Сутрадан, то јест дан после Припреме*, првосвештеници и фарисеји дођоше к Пилату ⁶³ и рекоше: »Господару, сетили смо се да је онај варалица за живота говорио: ‚Васкрснућу после три дана.‘[†] ⁶⁴ Зато нареди да се гроб осигура до трећег дана, да не би његови ученици дошли и украли тело, па рекли народу: ‚Устао је из мртвих!‘ Тако би та последња превара била гора од прве.«

⁶⁵ А Пилат им рече: »Ево вам страже, па идите и осигурајте како знате.«

⁶⁶ И они одоше и осигураше гроб запечативши камен и поставивши стражу.

Васкрсење

(Мк 16,1-8; Лк 24,1-12; Јн 20,1-10)

28 После суботе, у зору првог дана седмице, дођоше Марија Магдалина и друга Марија да погледају гроб.

² Уто настаде велик земљотрес, јер се Господњи анђео спустио са неба, пришао гробу, одваљао камен и сео на њега. ³ Лице му је било као муња, а одећа бела као снег. ⁴ Чуvari задрхташе од страха и обамреше.

⁵ Анђео проговори и рече женама: »Ви се не бојте. Знам да тражите Исуса, који је распет. ⁶ Он није овде – васкрсао је, баш као што је и рекао. Дођите и погледајте место где је лежао, ⁷ а онда брзо идите и кажите његовим ученицима: ‚Устао је из мртвих и ево иде пред вама у Галилеју. Тамо ћете га видети.‘ Ето, то сам имао да вам кажем.[‡]«

⁸ И оне брзо одоше са гроба и са страхом и великом радошћу отрчаше да јаве његовим ученицима.

⁹ Уто их сусрете Исус, па им рече: »Здраво.«

А оне му приђоше, обгрлише му ноге и поклониле му се.

¹⁰ Тада им Исус рече: »Не бојте се. Идите и јавите мојој браћи да иду у Галилеју. Тамо ће ме видети.«

Извештај стражара

¹¹ И док су оне ишле, неки од стражара одоше у град и обавестише првосвештенике о свему што се догодило. ¹² Ови се састадоше са старешинама и договорилише се да војницима дају много новца.

***27:62 Припреме** То јест: петка.

†**27:63** Мт 12,40; 16,21; 17,23; 20,19

‡**28:7 Ето ... кажем** Дословно: Ето, рекох вам.

¹³Рекоше им: »Кажите: ,Његови ученици су дошли ноћу и украли га док смо ми спавали.« ¹⁴А ако за то чује намесник, ми ћемо га убедити и сачувати вас од невоље.»

¹⁵И ови узеше новац и учинише како су их научили. Тако ова прича кружи међу Јудејима све до дана данашњег.

Послање апостола

(Мк 16,14-18; Лк 24,36-49; Јн 20,19-23; Дан 1,6-8)

¹⁶Једанаесторица ученика одоше у Галилеју, на гору на коју им је

Исус рекао да иду. ¹⁷Када су га угледали, поклонилише му се. Али неки су сумњали.

¹⁸Тада им Исус приђе и рече: »Дата ми је сва власт на небу и на земљи. ¹⁹Зато идите и све народе учините мојим ученицима, крстећи их у име Оца и Сина и Светога Духа, ²⁰учећи их да се држе свега што сам вам заповедио. И ево, ја сам с вама сваког дана, све до краја света.»